

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő		Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Helyben:	Vidéken:	Dr. HEGEDŰS LORÁNT.		DEBRECZEN,	
Egy óra 1 kor	Egy óra 1 kor. 50 fill	Kiadók és laptulajdonosok:		Piacz-utca 49. szám.	
Negyedévre 3 "	Negyedévre 4 " 50 .	HOFFMANN és KRONOVITZ.			

István király

Debrecen, augusztus 19.

Az állam és a római egyház hatalma ünneppé avatja augusztus huszadikát és e nap emlékének halványuló, szürkülő fényét igyekszik bearanyozni.

A római egyház a hittérítő szentnek, az állam első megalkotójának emlékét ünnepli István király napján. Az ezer éves idő, amely az emlékeket vékony patinával vonja be, sok mindent feledtet az első magyar király történetéből. Leccsiszolta emlékéiről az országalkotó, hittérítő munka közben odatapadt vért s nem hagyott meg egyebet, mint a nagy eredményeket s az alkotások embere körül fonódott s a távolságban gyöngülő fénykorszort. Végül még egyet: egy megfektetett jobb kezét, amelyhez csodatettek emléket fűzi a katolikus egyház hite.

A mai nehéz időkben szeretnők, ha e kéznek, a hozzáfűződő emlékek ereje és a csodatevésnek élete volna. E kéz az emlék ereje figyelmeztetne bennünket arra, hogy miért volt nagy, miért ünneplésre méltó, miért emlékeztet István király. Hogy miért lett szent, tudjuk: egy népet hozott, vitt, kényszerített át a krisztusi hitre. De nem egyházi tekintetből van szükségünk az ő emlékére. István nemcsak szent, de sokkal előbb volt király és pedig magyar király, aki nemzettette a népet, országgá, állam-má ezt a földet. Megteremtette az egységes magyar nemzetet.

Grete.

Irta: Pakots József.

Bogdán doktor, mialatt a kórteremben egy öngyilkosielölt sebének bekötözésével baillódott, hazagondolt, a Prater-utcai kis garzonlakásra, ahol már bizonyosan várja valaki.

Péntek van és ez a kettejük napja. Az édes, szőke Greteé, a kanárikedvű, okos kis barátjánőjé és az övé.

Bogdán doktor gyönyörűséggel gondolt a délutánra. Ez a drága leány bizonyára megint valami kedves meglepetéssel várja. Bizonyosan a vásárcsarnokban összevásárolt mindenféle drága dolgot, spárgát, fiatal zöldborsót, libahátat, gyümölcsöket, finom borokot, aztán a gazdaasszonyát kegyesen elbocsátotta a vurstliba, vagy a babájához és most ő maga süt-főz. Finom, kecses alakjára rávette az ő fehér orvosi köpenvét és kipirult arcával, csillogó szemével úgy kavargat, kotyvaszt a lángoló tűznél, mint valami tudós alchimista.

Bogdán doktor szeretett volna ott teremni a Prater-utcai kis garzonlakás konyhájában és hátulról befogván a tudós alchimista szemét, megcsókolni tüzes arcát.

Félóra múlva teljesülhetett a vágya. Mikor belépett lakásába, már rámosolyogtak a meglepetések. Az asztal kecsesen föl volt terítve, friss ibolyaszálakkal telehintve, zugok-

Emléke élő tanubizonyosága annak, hogy a kort, a kornak követelményeit megérteni kell és cselekedni azt, amiket a körülmények, a haladó idő parancsolnak. A hittérítés nem cél, hanem eszköz volt nála. Új szellemre, új szokásokra volt szükség, ezeket az új vallás hozta be, és amelynek nyomán kaput lehetett, mert kellett nyitni a maroknyi kis nép körül élő kulturának. A reformer nagy és tiszteletreméltó az első magyar királyban. Reformer volt, aki meg nem ijedt az új dolgoktól, hanem megismerte és befogadta azokat.

Az idő nem állott meg azóta sem, új eszmék, új követelések léptek föl.

István király tudósokat hozatott udvarába, hogy a műveltséget terjesszesse. Minékünk most már az egész világ egy nyitott könyv, melynek minden hasznos tudományát javunkra fordíthatjuk és viszonyainknak megfelelően használhatjuk fel. Eljutunk odáig, hogy talán az idén utoljára ünnepeljük István király napját oly keretben, amelyben a nemzeti akarat alkotmányos megnyilvánulása a többi államokétól hátramaradottabb. Az alkotmányos jogok gyakorlása a nemzet nagyobb rétegeire fog kiterjedni. Közkeletű mondással szólva: a nép jogot kap. Több jogot, mint amennyivel eddig rendelkezett. A nyitott könyvből meg kellett tanulni a haladás követelményeinek a kielégítését és ennek módzatait. Együttal viszont oda kell törekedni, hogy akik az alkotmány jogaiban részesítettnek, azok által az alkotmány védelmezőinek tábora megerősíttessék. Nemzet és

ban mindenütt virágok kacérkodtak, az íróasztalon elmélkedő fehér koponya fogai közül pedig egy vérpiros rózsza kacagott ki.

— Grete, Grete, te isteni lány! Te vagy a föld legpoétikusabb teremtese! — ujongott fel Bogdán doktor és elragadtatva csókolta meg a kis kezeket, amelyek úgy röpködtek ide-oda a tűzhely fölött, mint apró fehér puhaszárnyú lepkék a láng fölött.

— Milyen jó is így! — áradozott később, amikor Gretevel az asztalnál ültek és vidáman lakmároztak. — Nélküled, te kicsi kanárim, bizony szomorú volna az életem.

Grete kedvesen nevetett rá a szelid, kék szemével és nagy buzgalommal szopogatta a finom vajban sült, tejfölös spárgát.

— Én nem tudom, hogyan jutottam hozzád? — álmodozott tovább Bogdán doktor. — Néha úgy rémlik, hogy valamelyik álomtermő hajnalon röppentél ide, az ablakomba, mint valami kis kanári; megkopogtattad kicsi, piros csőröddel az üveget és egyszerre csak a kinyílt ablak résén besurrantál az ölembe. Nem így volt, Grete?

— Oh, igen, — nevetett a lány. — álltam a villamoson és maga szemtelenül megszorította a karomat.

— Nem szemtelenül, csak hirtelen megtérbolvodva a szerelemtől.

A lány rámosolygott és egyszerűen mondta:

— Nem haragudtam magára, mert na-

nép egy lehet, amint hogy a népfejlődés egészséges irányzatának a népet a nemzeti feladatok teljesítésére kell alkalmassá tenni. Régi hagyományokból hovatovább többet törtölt el a korszellem egyenlősítő eszmeáramlata. A nemzeti egység is csak úgy tartható fenn, ha az igazi demokratizmus növeli erejét, ha a zugolódo elégiületleneket átváltoztatja kielégített és lelkesedő tömegekké. A politikai nemzethez hozzá kell tartoznia annak a népnek, amelyik hajlandó az egységes nemzeti államért együtt dolgozni azokkal, akiket eddig kiváltságosoknak tartott. Szent István birodalmában a magyar nemzetnek meg kell erősödni, nagyobb tömegeket kell magába olvasztania, hogy uralmát és hatalmát megtarthassa. Mind az a mozgalom, amelyik kívülről a mi belső területünkkel keres kapcsolatot, állambontó, ellenséges és ország-tulajdonok elsajátítására irányuló célokra, mindez a cselvetés és lázítás az elégiületlenekre számít, akik könnyebben csábíthatók és álmoképekkel kecsegtethetők. Eképpen a magyar nemzet politikai érettségére nézve az a bizonyágtétel szükséges, hogy az általalakulás munkájában a nemzeti törekvések részére szerezzen híveket és az alkotmányos jogokat aképen ossza meg, hogy általa a maga az alkotmány még teljesebbé és a nemzeti állam egysége még határozottabbá, védtettebbé és megtámadhatatlanabbá váljék.

De e nagymunkát csak az egységes nemzet, a dolgozó, munkás nemzet alkothatja meg. Ahol nincs kicsinyes eszközökkel, önös

gyon független volt a vakmerősége. Láttam, hogy saját maga ijedt meg legjobban tőle.

— Ki is neveltél! — dühöngte Bogdán doktor sértődötten. — Kómikus lehettem.

A lány megrázta a szőke feiét s bensőséggel lehelte:

— Nagyon kedves volt.

— És te drága vagy! — kiáltott fel áradozva Bogdán doktor. — Neked köszönhetem, hogy nem vagtok olyan savanyu, karbolszagu, rosszkedvű ember, mint a többi kollegám. Elképzelhetetlen volna már nélküled az életem. Mondd, mond, kis kanárim, hogy amikor nem vagy nálam, amikor idegen emberek közt jársz, a gazdag zsidó család lakosztályában, ahol az elkénveztetett kis fiukat és leányokat tanítod a német konverzációna, vajjon akkor is itt él-e a lelked ebben a legényszobában? Vagy csak ilvenkor, a megállapított közös napjainkon adod át puha kis lényedet nekem, a társtalan embernek, hogy megvigasztalj, hogy szépséget, fényt, meleget hints az életemre? Ti, kis nők, akik piszkelve haladtok végig az életuton, merő öntudatlansággal szemelgetve, mint a madár bizony mondom, csupa reitelem vagytok. Magatokért, vagy magunkért szeretitek-e a szerelmet? Ki tudja? Talán inkább magatokért, mert szerettek örömet szerezni, boldogságot okozni, mert jók vagytok, jótékony lelkiek. A kezeteiket ráteszitek homlokunkra, a szívükre és simogattok a betegápoló gyön-

érdekekkel dolgozó frivol játék, hanem öntudatos őszinte munkakedv.

Ennek az egységes akarathoz, a munkakedvnek megteremtéséhez kell István király jobbánál s e jobb csodatevő ereje. Mert nem csoda kell-e és nem egy ilyen kéz, hogy a magyar egységes legyen, egyet akarjon.

A választójogi kérdés a történelem alapján

— Tanulmány —

Írta: Fülöp Béla.

Második közlemény. III. rész.

Midőn előző cikkünkben megállapítottuk a történelmi s tapasztalati valóságokat, nem tettünk egyebet, mint megkerestük Deák Ferenc első cikkünkben említett igazsága egyik elemét. Most az van még hátra, hogy elfogulatlanul, a köz iránti lehető szeretettel kísérsük meg megjelölését a cselekvésnek, melynek, hogy félton ne maradjunk, a megtalált realitásnak nyomába kell lépnie. Mert minden igazság csak annyit ér nekünk embereknek, amennyiben gyakorlatilag azt meg tudjuk az életben valósítani, amennyiben hasznosítani tudjuk minél nagyobb köz javára. — Mit kell tehát cselekednünk, „hogya az igazságot kell diadalra juttatnunk?” Általános, mint mondtuk, a birtoklási jog és ebből kifolyólag általános a vér s vagyombeli adózás kötelezettsége is, — tehát természetes, hogy a politikai jogoknak is általánosnak kell lenniök. Mert csak ez állítja helyre jog és kötelességek közt a harmóniát, a békét, ez ad a politikai nemzet keretének élő tartalmát. Mi volt a politikai nemzetnek a joga a birtoklás joga mellett? Befolyt az ország ügyeinek intézésébe, mert nemcsak a fejedelmek daja s érdeke volt az ország ügye, hanem az övé is. Tehát a mai politikai nemzetnek is kell, hogy szava legyen az ország dolgainak miként való intézésénél, hisz ő a törvényes örököse a rendi politikai nemzetnek. S hogyan folyhat be ez ügyek intézésébe másképp, mint-hogy véleményét, meggyőződését s akaratát a képviselője útján, kit az ország tanácsába küld, ki is tudja fejezni. Ez pedig joga s kötelessége, mint régen is volt, az egész politikai nemzetnek. Tehát történelmi egységbe tartozó fejlődés a sokat hangoztatott általános választójogi jog. Nem idegen, importált valami ez,

gédtségével. Mi, nagy gyermekek, a szerelem elkényeztetett betegei azt hisszük, hogy a mi lényünket szeretik és gondozzák. De kedves ez az önzés és tele van önfeláldozással. Voltaképpen ti csupa ellentmondás vagytok. Ki ért meg benneteket? Ki vagy te is, kis kanárim? Most ideröppentél hozzám, de egyszer, de egyszer tova fogsz szállni és ez mind olyan szép. Voltaképpen, gondolom, szűz vagy, bár sokszor voltál az envém és édes, madárhusu testedre gyakran csaptam le, mint a héjia. De szűz vagy, mindig és újra szűz, mert úgy ajándékozod magad nekem minden egyes alkalommal, mint legelőször, a villamos-merénylet után, szemérmes remegéssel, vergődve és alázatosan. Semmi tudatosság, nemi biztosság; csak seifelmes, repeső, alélt kíváncsiság. Ki vagy? Mi vagy? A krainai hegyek közt, ahol születted, láttad-e előre a hivatásodat? Tudtad-e, hogy ide kell jönnöd és föl kell deritened egy halottakban váikáló szegény asszisztens életét? Te tudtad, bizonyosan tudtad ezt, mert sorsodat ott hordoztad a bölcsődben. Kis kanárim, add ide a kicsi, piros csörödöt, hadd igyam belőle a szerelem aranyitalát!...

Bogdán doktor átfogta az asztal felett a leány fejét és lelkesülten csókolgatta. A lány védekezett.

— Ne most, ne most! Szépen viselkedni! Most ebédelünk.

— Micsoda étvágy! — kacagott Bogdán.

nem ideologia, s nem kozmopolita produktum, hanem magyar vérrrel s idegizzal, szeretettel bíró magyar történelem. Magyar élet.

Kérdés azonban, hogyan csináljuk tovább ezt a magyar történelmet, mert végre is emberek csinálják ezt is — hogy a választójogi rendezése, mint egészséges, életbíró igazság a történelmi továbbfejlődésnek, az állami s nemzeti életnek ne kárára legyen, hanem előmozdítójává. Bizonyos ugyanis, hogy nekem, a politikai nemzet egységének s százazreknek, millióknak jogunk van a politikai életben való méltányos részesedéshez, hisz rólam is szó van az ország magy egységében; — de épp úgy joga van az igazságosságra annak a nagy intézménynek, történelmi szervezetenek, melyet nemzetnek vagy államnak mondunk, mely élt s alkotott, amikor a politikai jogkörbe befogadott milliók a történelmi felelősség tudatáról még mit sem tudtak. — Tehát joggal követelhetik az ugynevezett történelmi osztályok a jogkiterjesztésnek bölcs megfontolással való végrehajtását. Elhamarkodott, körül nem tekintő eljárással könnyen veszélyeztethetné a társadalmat fenntartó jogrendet is. Isten őrizzen meg bennünket a felelősség tudata nélkül szükölködő nagy tömeg uralmától. — Ezért a konzervatívok óvatossága soha sem kicsinylendő, hanem tisztelettel meghallgatandó s a köz iránti szeretettel elfogulatlanul el is bírálendő.

A hatalom birtokában levő osztályok sohasem álltak rá nagyon könnyen arra, hogy a hatalmat s jogot mással s főként azzal osszák meg, ki felett eddig az uralkodó jogrend alapján hatalmuk volt. Ép oly természetes, hogy érteni lehet, miszerint némely rétegekben annyira irtóznak az általános választójogi minél szélesebb kiterjesztésétől. De viszont az is bizonyos, hogy a politikai jogok hirtelen kiterjesztése oly elemekre, melyek eddig ilyenek nélkül voltak, sokszor szegényesletes s ijeszítő erőszakoskodásokra vezetett s vezethet s a társadalmi jogrendnek felforgatására is, mert a politikai jogok gyakorlása megfelelő erkölcsi s társadalmi érzék nélkül nem egyéb az elemek féktelenségénél. Vigyáznunk kell tehát, hogy mikor a politikai nemzet körét nagyobbítjuk, magát a tényleges politikai nemzetet s államot létében, szabadságában, fejlődésében meg ne roppantsuk.

Az általánosság ennélfogva nem jelenthet egyebet, minthogy mindenkinek születés, állás, nyelv s foglalkozás különbsége nélkül, mint a politikai nemzet tagjának, módjában legyen ama feltételekhez juthatni, melyek a rendőrségben egyáltalán nem juthattak az alkotmányos élet eddigi gyakorlatában pedig bizonyos korlátozást szenvedtek. E kor-

rendiségben egyáltalán nem juthattak az neti fejlődés, mert az egységet a multtal meg nem bontja. S ez egységben lehet csak igazság. Ha a jelen nem tudna a történelmi multtal szerves egységet alkotni, vérszegénnyé válnék maga is; a multnak is élnie kell a jelenben, ehhez joga is van. Vagyis erőszakos, olyan radikális megoldást a választójogi jogban, mely tagad, megvet s gyűlöl, mely a multtal nem alkotni, hanem ellene akar uítani, ilyen megoldást nem kérünk. Miért? Mert igazságtalan, egészségtelen, mint mondtuk s mert eredményre reményt nem nyújt. Ki a multat nem becsüli, az életét mindig újra meg újra kezdheti előlről s így ereje szétforgácsolódik. Csak benső egység mult és jelen közt az egységes jövő. — A jogkiterjesztés ennélfogva nem szabad, hogy kárt, veszélyt hozzon a magyar államegységre, hanem kell, hogy azt erősítse. Nem hozhat akadályt az egységes magyar nyelvű nemzet továbbfejlődésére; nem teheti bénává az eddigi politikai nemzetet, hanem egészségesebbé. — Ha nem így volna, nem lenne ez valódiában a jogrend fejlesztése, hanem az egész köznek szétzillesztése. Mi következhetik tehát a választójogi reform ez általános szempontjából?

A Hortobágy hasznosítása

Deputációba mennek a gazdák

Most, hogy a földművelésügyi miniszter a Hortobágyból mezőgazdasági művelésre kiszakítandó 12000 hold ügyében nyilatkozott, s a kiszakítást nemcsak helyesnek, de föltétlenül sürgősen végrehajtandónak mondta s így a hasznosítást ellenző gazdák látták, hogy a leghivatottabb szaktényező is a kiszakítás mellett foglalt állást, újból megmozdultak, hogy a földművelésügyi miniszterrel szemben a belügyminiszternél kivigvák, hogy a kiszakítást kimondó közgyűlési határozat jóváhagyását megakadályozzák. — Ismét a Hortobágy tulajdon és használati jogának vitatásával igyekeznek nem létező igazságukat érvényesíteni, de hisszük, hogy ezzel szemben a belügyminiszter az igazság, egy egész város polgárságának akarata s a földművelésügyi miniszter szaknyilatkozata szerint fog dönteni.

A gazdák vasárnap délelőtt tartottak igen kevés érdeklődés mellett e tárgyban gyűlést, amelyről tudósításunk a következő:

Rickl Antal elnök nyitotta meg a gyűlést

De a leány rögtön, komolvan és határozottan megfelelt a kérdésre:

— Hogy mi történt? Csak annyi, hogy eliegyeztem magam. Völegénvem van. És félév múlva férjhez megyek.

Bogdán doktort egyszerre elhagyta a szavaló kedve. Einye, de furcsa! A kis kanári elröppil. Grete férjhez megy. De furcsa!

Nézte a leányt, a kedves odaadó, alázatos szeretőt, a jó kis barátnőt és lassan valami meghatottság öntötte el szívét. Tehát férjhez megy. Felesége lesz valakinek, egy derék, egyszerű, becsületes embernek, aki imádni fogja. Nagyon szép, nagyon kedves dolog ez.

— Oh, Grete. — mondotta elfogódottan, szinte remegő megindultsággal, — igazad van, most már nem szabad. Engedd meg, hogy a legnagyobb és legteliesebb boldogságot kívánjam neked és hogy a megváltozott helyzet iránti teljes respektusom kifejezéséül tiszteletteliesen megcsókoliam a kezedet!

Bogdán doktor felállt, mélyen meghajolt és mint egy igazi lovag, tisztelettel kezét csókolt a leánynak.

Grete kedves komolysággal fogadta ezt ahódolatot. Bogdán doktor pedig kimérten, ünnepélyesen, a helyzet nemes stíliéhez méltóan terjesztett elő most egy indítványt:

— Nézd, Grete (bocsánat, ha még rájár a szám e bizalmas megszólításra, holnaptól kezdve már „tisztelt magvsád” lesz) ünnepezzük meg az elválásunkat szépen, finoman.

s ő ismertette a földművelésügyi miniszter ama leiratát, amely szerint a miniszter a 12000 hold terület kihasítását nemcsak lehetőségre, de-mielőbb megvalósítandónak is tartja. A debreceni Gazdasági Egyesület több ízben fordult fölterjesztéssel a belügyminiszterhez és földművelésügyi miniszterhez, különösen akkor, amikor a Hortobágyon járt földművelésügyi miniszteri szakértők a gazdákra kedvezőtlenül nyilatkoztak. Ez utolsó fölterjesztésben különösen arra mutattak rá, hogy az idén különösen jó legelő volt a Hortobágyon, ami rendkívül jelenség, tehát ne a most látottakat vegyék bírálatuk alapjául.

Békessy László mindenekelőtt sainálattal állapítja meg, hogy igen kevés számban jelentek meg a gazdák, ami esetleg érdeklődés-hiánynak látszik, de ő azt hiszi, hogy inkább a sok munka miatt van ez. Egymás kapacitálását fölöslegesnek tartja, mert hiszen ők mind egyetértéssel, hanem szükségesnek tartja a küldöttségjárás helyett, ami már ugy sem vezet eredményre, föliratban kérjék a belügyminisztert, hogy országos ankétot hívjon egybe a Hortobágy kérdésében s azon majd a debreceni Gazdasági Egyesület s a debreceni érdekelt gazdák is részt vehetnek s kifejtseik álláspontjukat. Helytétlenül a miniszteri szakértők eljárását, bár elismeri, hogy kiváló szakemberek. De ők csak rövid ideig tanulmányozták a Hortobágyot és éppen egy rendkívül jó esztendőben, amikor azonos volt a mező.

Király József nem helyesli az ankétot. A politikai viszonyok közt kevés figyelembe jön az ő kérésük. A földművelésügyi miniszter leirata egyenesen prejudikál a belügyminiszter határozatának. Pedig a földművelésügyi miniszter nem ismeri a birtok és jogviszonyokat, a külső és belső földek tulajdonjogának, használatának összefüggését. Kifogásolja a szakértők véleményét. Szerinte küldöttségnek kell mennie a miniszteriümmhez s úgy kell az ankétot kérni.

Békessy László a küldöttséget is helyesnek tartja, de a fölirathoz is ragaszkodik, de lényegesnek az ankétot tartja.

Szentesi János és Kertész Imre föl szólalása után kimondta a gyűlés, hogy *Rickl Antal* vezetése alatt *Király József*, *Békessy László*, *Huttlész Kázmér* és *Rickl Géza* tagokból, valamint a *Gazdakör* kiküldötseiből álló deputáció vigye föl a kérvényt a belügyminiszterhez és kérje az ankét összehívását.

II.

A mai délután legyen az emlékezés. Kerekedjünk fel és járjuk be azokat a helyeket, amelyek tanúi voltak a mi szerelmünk kivirágzásának. Menjünk ki a ligetbe, kéz-kézben barangoljunk be a budai hegyeket, végül vacsorázzunk meg egy csöndes kis budai korezmában. Vacsora után pedig szépen hazajövünk, én elkísérlek a lakásodig, még egyszer megcsókolom a kezedet és vége. Elválnunk nesztelenül, némán, mint ahogy két árny távolodik el egymástól.

Grete vette a kalapját és már követte is *Bogdán* doktort. Összebuva, áhítatosan írták be a jól ismert helyeket. Nem szóltak semmit egymáshoz, csak a fölragvóg tekintetük beszélt. Néha, egy-egy hely előtt egyszerűen, mind a ketten megálltak. Ez nagyon kedves hely lehetett. Aztán tovább ödöngtek.

Végigcsinálták az egész bucsuprogramot. Legvégén egy budai kis korezma lugásának fehérterítéses asztalához ültek.

Bogdán doktor vacsorát rendelt. Drága, pazar vacsorát, amely ráklevessel kezdődött. És mialatt *Grete*, az édes lány, jóízűen evett, *Bogdán* doktor álmódzva diskurált:

— Lám, hát mennyasszony vagy. Tudod-e, hogy nagyon szépen viselkedtél? A hogy ott a divánvon, mialatt én telesugtam a füledet forró szavakkal egyszerűen elutasítottad a vágvakozó ölelésemet, abban volt valami lelki fenség! Szép voltál és tiszteletreméltó, kis kanári. A mennyasszonyságod amazonvértje védte a testedet. Imponáltál

Gyűlés a kamaránál

Debrecen Amerikában.

A kamara elnöki tanácsa Szent-Királyi Tivadar elnöklete alatt tegnap ülést tartott a kamaránál, mely alkalommal átvette Szávay Gyula titkár összegezett jelentését a kamara székházépítéséről s megtette egyszerűen az építkezés befejezéséhez a végső intézkedéseket. A munkák most már csendesen befejeződhetnek, a berendező műiparosok a belső részeken dolgoznak, ez a munka 6—8 hétig eltart s Szávay Gyula titkár ezt az időt arra használja fel, hogy több magyar kamara delegátusával elvitortlázson Amerikába a bostoni világgkongresszusra.

A magyarországi képviselet Fiuméből indul aug. 31-én a Pannónia hajón, mely előbb egy sétautat tesz Messina, Palermó, Nápoly és Gibraltár meglátogatásával, ahol egy-egy nappal tölt. Azután vág át New-Yorkba, hova 19-én érkezik.

A kongresszus Bostonban szeptember 23—28 napokon lesz, utána az amerikai rendezőség, melynek élén Taft elnök áll, tenyérre veszi a világ minden részéből érkező vendégereget s egy csodás utban bemutatja nekik a nagy Amerika legnagyobb dolgait. Ez az ut 15 napig tart s hogy mily amerikai arányokban készülnek az amerikaiak a vendéglátásra, példának ezt az egy körülményt említiük fel: egyszakaszos törvényt hozott az Egyesült államok minden állama s maga az Unio is, hogy a világ kereskedelmi és ipari közvéleményének ez alkalommal amerikai földre lépő delegátusait az államok, városok s az Unio a maga nemzeti vendégeikül üdvözli s lelkére köti mindenkinek, hogy velük szemben ekként viselkedjenek. Képzeltető tehát, hogy mennyire meg lesz nyitva Amerika szíve és minden nagy alkotása ez alkalommal az európaiaknak. A nagy bemutató ut október 15-én végződik s a magyar küldöttek a Cunard-társaság 19-én induló Caronia hajóján indulnak vissza, mely Fishguardon át Londonba hozza őket, ahonnan október utolsó napjaiban érnek haza.

A magyar kamarák társaságában a deb-

receni kamarán kívül az aradi, győri, eszéki, szegedi, kassai és nagyváradai kamarák vesznek részt titkáraikkal s a hozzájuk csatlakozott delegátusokkal. Egy-egy kamarának 3 delegátus küldésére van joga, sajnos Debrecenből külső résztvevő nem vállalkozott.

A hatmillió kölcsön

A miniszter jóváhagyó rendelete

A napokban már megemlékeztünk arról, hogy a belügyminiszter jóváhagyta Debrecen város törvényhatósági bizottsága közgyűlésének azt a határozatát, amellyel elfogadja a Benyovszky Erzsébet-féle és a Magyar Bank ajánlatát és kimondta, hogy a kilenc és félmillió koronát függő kölcsönként fölveszi.

A miniszter a rendeletben a 64 millió programra és kölcsönre megjegyzéseket tesz s úgy látszik, a közgyűlés határozatát akként értelmezte, hogy a város a rossz pénzüviszonyok dacára is föl akarja venni a nagykölcsönt, holott éppen azért vette most föl a tízmillió függőkölcsönt, hogy ideje legyen várni a pénzpiac helyzetének javulását. Kellemetlen benyomások: keltő része a leiratnak az, ahol a miniszter kijelenti, hogy községi kötvények kibocsátásának engedélyezését nem tartja valószínűnek, míg az állami kedvezmények megadását egyenesen kizártnak tartja. A belügyminiszteri rendelet, amely 128688-1912. III. B. szám alatt kelt és vasárnap reggel érkezett Debrecenbe, a következő:

Nincs községi kötvény.

A város közönsége határozatának végső részében a 64 millió korona kölcsönnek jelzőlag kölcsön alakjában való beszerzését maga is olyannak jelzi, ami — a jelenlegi pénzpiaci helyzet miatt — előreláthatólag nehézségekbe ütközik. Ami a községi kötvények kibocsátási tervét illeti, e részben az általános hitelligyi szempontok mérlegelése és a városok kötvényeinek elhelyezésénél tapasztalt nehézségek szem előtt tartása mellett már most figyelmeztetnem kell a város közönségét arra, hogy a városok kötvénykibocsátásának általánosításától óvakodni kell s hogy a város közönsége által kibocsátani szándékolt kötvényeknek állami kedvezményekben való részesítése egyáltalában nem helyezhető kilátásba. Ha e tekintetben egyes szórványos esetekben kivételek tétele indokoltnak is mu-

— Bizony isten!

— De hiszen azóta, kedden már voltál nálam. Akkor nem szóltál a mennyasszonyságodról sem. Miért nem szóltál?

— Hát izé . . . azért . . .

— Nem szóltál sőt annyira nem, hogy szépen megcsókolnál engem és nem háritottad el ám még az ölelésemet sem. Sőt, hiszen tudod, kis kanári, a héia rácsapott a kis madárra. Hogy lehetett ez? Hisz te már akkor mennyasszony voltál.

Grete rábámult a két nagy kékfényű szemével *Bogdán* doktorra:

— Mit akar tőlem?

Bogdán türelmetlen lett:

— Einve, kicsikém, hogy magvarázod meg a furcsa viselkedésedet. Ha te kedden már mennyasszony voltál, miért nem háritottad el akkor mindiárt az én illetlen szerelmeimet? Miért kellett vele máig várni?

Grete egy kicsit lesütötte a szemét, de aztán egész egyszerűen felelte:

— Hát igaz, akkor még nem szóltam, mert nem tudtam, hogy mit kell tennem. De utána szerdán összeöttem néhány barátommal, eléjük tartam az esetet, hogy mit kell tenni, ha valaki mennyasszony lesz és ők aztán . . . velük aztán megállapítottuk, hogy még sem illik . . .

És oly nyugodtan, ártatlan öntudattal emelte szemét ismét *Bogdán* doktorra, mint aki egy nagy problémát a maga rendle s módja szerint megoldott.

nekem és a vőlegényed, az boldog lehet. Igaz, hát mikor is volt az eljegyzésed? Tegnap? És hogy jött? Régióta ismered? Valami kereskedőség, ugy-e? Divatkereskedésben van és selymekben vákál könyökig. Megszokta a finom dolgokat és így jutott el egészen tehozzád. És féltél mulva már önálló lesz. Maga nvit egy kis boltot. Ugy-e, iól eltaláltam? Nem? Valahogy így képzelem. Mosolyogsz. Tehát ilvenformán van. És tegnap volt a nagy muri. Az eljegyzés. Megcsókol-tad? Persze, persze. A száján, ugy-e? Boldog boltoslegény. Tehát tegnap volt. Mi? Vagy nem tegnap volt?

— Nem!

— Nem? Hát mikor lehetett? Talán tegnapelőtt? Szerdán? Rázod a fejedet?

Grete csakugyan tagadólag rázta a szőke fejét. Aztán halkán vallotta be:

— Sem tegnap nem volt, sem tegnapelőtt, hanem vasárnap . . .

— Vasárnap . . .

Bogdán doktor elgondolkodott. Einve, de furcsa. Ma péntek van s az eljegyzés vasárnap volt. De hisz azóta egyizben, kedden már találkozott Gretevel. Odahaza, a kis legénylakásban felkereste Grete és ismét süttő-főzött neki, mint rendesen, aztán együtt ebédeltek és utána, utána . . . izé . . . einve, de furcsa!

— Hallod-e, kis kanári, valami nem vág az előadásodban. Mondd csak, bizony isten vasárnap volt az eljegyzésed?

tatkozhatik, a kivételek megtételénél minden egyes esetben a legmesszebbmenő óvatosságot kell szem előtt tartani, szigorúan mérlegelve, hogy meg vannak-e az adott esetben a közvetlen kötvénykibocsátás engedélyezésének összes előfeltételei.

A tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy a városi kölcsönkibocsátások csak akkor sikerülnek, ha a kötvényeknek legalább túlnyomó részét az illető város tökegazdag polgársága szerzi meg állandó tőkebefektetésül. A központi piacokon, vagy éppen a külföldön azonban legfeljebb a kibocsátás idejében kelthető a városi kötvények iránt némi érdeklődés, amely azonban nem elég arra, hogy a kötvények későbbi forgalomképességét biztosítsa.

Am ezektől eltekintve is, a pénzügy mai kedvezőtlen helyzete mellett, olyan hosszú lejáratú kölcsön felvételét, amely a kölcsönök ma elérhető kedvezőtlen feltételeihez mintegy a jövő nemzedéket is odaszegezné — kizártnak kell tekinteni.

Mindezek következtében s figyelemmel arra is, hogy a városi közönsége határozatában foglalt beruházási program a szükség-szerűség és sorrend szempontjából beható mérlegelést és pontos megállapítást igényel, a városi közönsége határozatának a 64 millió korona kölcsönre vonatkozó részéhez ezuttal még elvben sem járulok hozzá.

A függő kölcsönök.

Áttérve ezek után a határozatnak a függő kölcsönök felvételére vonatkozó részére, mindenekelőtt megjegyzem, hogy a város szempontjából a kölcsön felvételek nem kedvezők.

A Benyovszky Erzsébettől felveendő 3 millió 500 ezer koronás függőkölcsönnek az a feltétele, hogy a kölcsön után az egész időtartamra állandó 6 és fél százalékos kamat fizetendő s a tőkeamatadó felét is a város viseli, csak a jelenlegi pénzügyi viszonyok mellett válik elfogadhatóvá.

A Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaságtól felveendő 6 millió koronás kölcsönnek az a feltétele pedig, hogy a város a folyószámla kölcsönt azonnal egész összegében igénybe venni s annak összegéből 1.500.000 koronát 1913. évi február hó 15-ig az intézetnél gyűmölcsöző betétként elhelyezni tartozik, nem egyéb, mint az amugy is magas kamatláb burkolt fölemelése.

Minthogy azonban a város tanácsának a folyó évi augusztus hó 15-én 15000-1912. számú felhívásomra tett jelentése a határozatban felsorolt s a függőkölcsönből fedezni kívánt kiadásokat számszerűleg is részletezte, részben már esedékesnek, részben pedig olyanoknak jelzi, amelyek még a folyó évben, illetőleg a jövő év elején esedékessé válnak s így azok fedezetéről gondoskodni elodázhatalanul szükséges.

Minthogy továbbá a pénzügy mai helyzete mellett nem lehet biztosítottnak tekinteni azt, hogy a város a jövő év elején nem volna-e kényszerülve a jelenleginél is kedvezőlenebb kölcsönajánlat elfogadására, a határozatnak a függőkölcsönök felvételére vonatkozó részeit jóváhagyom. Kikötöm azonban, hogy amennyiben a pénztári elismervények helyett váltók adása kívántatnék, tekintettel arra, hogy a pénztári elismervények bélyegilletéke a hitelező intézetet terheli, a helyükbe lépő váltó és bélyegilletéke nézve ugyanaz a kötelezettség érvényesíthetőség a hitelező intézet terhére.

Kikötöm továbbá, hogy ezt a kölcsönt a dolog természetéhez képest csak kormányhatósági jóváhagyást nyert törvényhatósági határozatokkal engedélyezett célokra lehet felhasználni.

Felhívom egyúttal a város közönségét, hogy az elfogadott ajánlat szerint egy összegben igénybe veendő kölcsönt a hitelező pénztárat betétjében maradó hányadon tül részében, addig is, míg az felhasználásra kerül, gyűmölcsözőleg helyezze el.

Minthogy pedig a pénzügy mai kedvezőtlen helyzetének a függőkölcsönök lejáratú idejéig való javulására számítani nem lehet, nehogy a város a függőkölcsönök lejáratúai akár a meghosszabbítás, akár a konverzió esetén kényszerhelyzetbe kerüljön, föl hívom a város közönségét, hogy a kölcsönök visszafizetésének kérdését már mostantól kezdve gondoskodás tárgyává tegye.

Végül tekintettel arra, hogy a városi tanács az 1912. évi augusztus hó 5-én 10524. sz. alatt kelt felterjesztésével a pénztári átvételei elismervények szövegének némi módosítással való jóváhagyását kérte, kijelentem, hogy az ezen jelentés szerint módosított szöveg ellen észrevétel nem. Annak ilyen alakban való megállapítását azonban a törvényhatósági bizottságnak kell bejelenteni.

Az iratokat, köztük a 3 és fél milliós függőkölcsönre vonatkozó záradékolt kötelezvényt visszaküldöm.

Budapest, 1912. évi augusztus hó 17-én.

A miniszter helyett:

Jakabffy,
államtitkár.

Debrecen városának tehát minden eszköztől kell most használnia, hogy meggyőzze a minisztert a községi kötvények szűk égenségéről, mert azok nélkül a nagykölcsönt aligha fogja megkapni.

Betörők egy debreczeni ékszerüzletben

Megfúrták a mennyezetet

Vakmerő betörés történt szombatról vasárnapra virradóra Debrecenben. A város egyik legélénkebb pontján, a Piac-utcába torkolló Miklós-utca elején törtek fel egy ékszerüzletet, honnan mintegy 3500 korona értékű árut vittek el. A rendőrség megállapította, hogy a betörők a mennyezetet fúrták át s azon keresztül hatoltak a helyiségbe, melynek kirakatát teljesen kifosztották s a háztetőn menekültek tovább bizonytalan irányban. A nyomozás lázas szorgalommal folyik, eredményt azonban még nem jelenthet a rendőri hatóság.

A betörés részleteiről a következő értesüléseink vannak:

Vági István ékszerésznek a Miklós-utca elején van jó forgalma, látogatott üzlet- és raktárhelyisége. Ugy raktáranyaga, mint általában, öntési munkálatai keresettek s azok értéke a „Fonciere” biztosító társaságnál 15.000 koronára van biztosítva. Így az elrablott holmik vesztesége is e társaságot terheli.

Szombat este zárás után mi gyanusat sem észlelt az üzlet tulajdonosa, aki ezidőszereint vőlegény s jegyesének látogatására a hajnali órákban utazott egy szatmármegyei kisebb helységbe. Az üzlethelyiségben levő javítási munkákat és öntvényeket tehát, az értékesebb eladási tárgyakkal együtt egy Wertheim-szekrénybe zárta, míg a kisebb értékű kirakatárgyak bennmaradtak a helyükön. Máskor ugyan ezeket is el szokta zárni az ékszerész, de most az elutazás láza alatt erre nem maradt ideje.

Vasárnap reggel a hajnali vonattal el is utazott Vági István menyasszonyához, az üzlete kezelését édes apjára bízta. Ki reggel egy meghitt úrasukat küldte a Miklós-utcába,

nyitná fel az ékszerüzletet. Mekkora volt azonban meglepetése, mikor a fiu lóhalálban rohant vissza és azt a megdöbbentő hírt hozta, hogy az üzletben betörők jártak.

Csakugyan, az egész berendezés fel volt fordítva.

A kirakat teljesen kifosztva.

az álványok, ékszerartályok kiürítve. — A mennyezetet pedig akkora ür tártogott, hogy azon egy ember kényelmesen ki és bejuthatott. Ezenkívül a berendezésekből egy emelvényt is rögtönzött magának a betörő, ahol a jól végzett munka után az üresen maradt boltból kimászott.

Vági István édesapja azonnal jelentette az esetet a debreceni rendőrségnek, ahol Mile Pál rendőrkapitány, a bünyügyi osztály vezetője vette kezébe a nyomozást s szállt ki az eset színhelyére. Itt csupán egy lényegtelen bűnijel maradt vissza s így a rendőrség teljesen a maga erejére van bízva, hogy a vakmerő betörők kiletét kinyomozza. Csupán annyi állapítható meg kétségtelenül, hogy a betörés tettese, esetleg egyik cimborája is, az utcára vezető

pléhcatsornán távoztak

a betörés színhelyéről. Ezt nemcsak a lehullott vakolat bizonyítja, hanem az a körülmény is, hogy a csatorna felső része kimozdult helyéből, sőt lábnyomoktól eredő sarat is találtak a csatorna mentén a falakon. De hogy ez az ut volt a legcélszerűbb, kétségtelen azért is, mert a csatorna mentén, a falban egy reklámtábla van elhelyezve, mely a legkitűnőbb természetes lépcsőül is szolgálhatott a betörőnek, aki aztán alig másfél méternyi ut után juthatott földre. Egy nagyobb ugrással is.

Hogy ezen a csatornán ment volna fel is, nincs kizárva, épp az előbbi ok folytán, de megerősítve sincs, így el kell fogadnunk azt a könnyű lehetőséget, hogy nappal surrant az udvarba, innen a padlás bejárójához, ahol aztán az éj beálltaig elrejtőzött. Bár a bejáró a ház tulajdonosának előszobájából nyílik is, ez a lehetőség valószínű, mert az előszoba ajtaja állandóan nyitva van s egy olyan körmönfont gazember, mint a betörés elkövetője volt, ki tudta lesni az alkalmat, amikor ki sem tartózkodott a helyiségben. De ez a körülmény a nyomozásnál nem is olyan fontos és jelentőségteljes, hogy erről vitatkozni érdemes legyen.

Szóval a betörő behatolt a padlásra. Egyik

büntársa az utcán örködött.

Tizenegy óra tájt ezt az őrt egyik tanu látta, amint a kocsit közepe táján guggoló helyzetben, valószínűleg, hogy megtévessze a járőreket, úgy viselkedett, mintha keresne valamit. Ezalatt pedig a betörő megkezdte működését. A padlás sárfelületét egy késsel könnyen kibontotta. Pár centiméter lehetett az a felület, mely alatt gerendákra fektetve alul is, felül is deszkapadlat borult. Ezt a két deszkaközt a betörő a nála levő yésővel áttörte, majd fűrészszel vágta át, úgy, hogy közvetlenül a luszter mellett, mintegy 62 cm. hosszú és 26 cm. széles rést kapott a náddal és gyenge gipszréteggel fedett boltmennyezetten. Ezen a kényelmes lyukon aztán kötél segítségével aláereszkedett. Ámbár a luszter felső horga is ki van helyéből görbülve, ami azt bizonyítja, hogy a betörő a mászásnál erősen igénybe vette ezt a darabot is.

Zománc cim- és jelzőtáblák és zománc-betűk

igen olcsón rendelhetők

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában

Debreczen, Piac-u. 49.

Persze mindez erős dübörgéssel járhatott, mégis a nagyforgalmu utcán, mely alig 100 lépásnyire van az erős forgalmu Magyar Király-kávéháztól s a Piac-utcától, senki sem akadt, aki megzavarta volna a vakmerő rablást. Egyik tanu hallott ugyan 11—12 óra között dübörgést, de — ugymond — nem gondolta, hogy az ékszerüzletbe betörnek.

Igy aztán a betörő még

éjjel előtt elkészült

munkájával. A kirakatot teljesen kifosztotta s 3000 koronán felüli ékszerrel megrakodva, készült a távozásra. És pedig szintén a lehető legkényelmesebben. Összeszedte az üzletben levő állványokat és székeket, ezekből magának lépcsőzetes emelvényt rögtönzött s a legnagyobb komforttal, kötél-luszter támasztékkal kísértél a helyiségből. Talán akkor verte le az égőket, melyek szintén összetörték az éjjel.

A padlásról igen kényelmes kilátó szellőző vezet a tetőzetre, ahol aztán távozott is az ismeretlen látogató. Közben el is hullajtott két kis ezüst darabot és egy fonott aranygyűrűt, ami minden kétséget kizárólag is magyarázza, hogy errefelé és csakis az esőviz levezető csatornán távozhatott. — Hogy nem egyedül volt, azt részint gyors munkája, részint az előbbi tanu, főleg egy másik egyén is bizonyítja, aki féltizenkét óraker éjjel a Miklós-utcán három mesteremberforma egyént látott lefelé menni a vásártér felé, a kikként apró táská vagy csomag volt.

Ebben volt az elrablott ékszer, melynek darabjai szám és értékben a következők:

108 darab köves női és férfi aranygyűrű á 10 kor. — 1080 kor.

20 pár köves női függő á 15 kor. — 300 korona,

26 pár különböző köves függő á 12 kor.

2 darab arany karkötő 80 kor.

2 pár függő 60 kor.

4 darab gyémántköves férfi gyűrű 160 korona,

2 darab arany női mellti 60 korona,

2 darab double mellidisz 30 korona,

5 pár ezüst mandzsettagomb á 5 kor. — 25 kor.,

10 darab gyémántkövi gyűrű á 30 kor. — 300 kor.,

2 darab női órakarkötő 200 kor.,

2 darab női arany mellti 60 kor.,

5 darab női medailon 50 kor.,

1 double karkötő 8 kor.,

8 darab női medailon 80 kor.,

5 darab kinyitható arany zsuzsu á 18 kor. — 90 kor.,

Egy ezüst cigarettatárca 25 kor.,

3 darab ezüst Omega óra á 25 kor. — 75 kor.

1 darab arany szorító tü 12 kor.

4 pár arany mandzsetta gomb á 25 kor. — 100 kor. és

14 darab amerikai double lánc á 7 kor. — 98 korona.

A rendőrség az esetet 74 hatósággal közölte s az ország minden részébe eljuttatta a rablott tárgyakról összeállított fenti jegyzéket. Természetesen a maga hatáskörében is erélyesen nyomoz.

Megjegyezni kívánjuk, hogy a javításba adott ékszerekhez a betörő nem nyulhatott, de a kár még akkor is megtérült volna, ha ezeket is elviszi a tolvaj, mert az üzletben a javítások is biztosítva vannak.

Debrecen az iskolákért

Mibe kerül a városnak egy iskolás gyerek.

A kulturügyszólv ma egy igen érdekes statisztikát állított össze, amelynek adatai élénken illusztrálják Debrecennek, az iskolák városának iskoláigvi állapotait. Az összeállítás szerint a város 23.5782 korona 57 fillért áldoz iskolai ügyekre. Tekintettel arra, hogy az 1912. évi költségvetést tekintve a város 4 és fél milliós kiadással dolgozik, ez az összeg nem is mondható nagyvagnak, aminek oka az, hogy a református egyház maga is óriás áldozatokat hoz a tanítás érdekében s hogy a többi felekezetek is mind iskolafőntartók.

Az érdekes összeállítás a következő:

Az iskolákra vonatkozó adatokból megállapítható, hogy Debrecen összes iskoláiba beiratkozott

	fiu	leány
1. az akadémiába	295	—
2. középiskolákba	2516	1375
3. ism. vagy szakisk.-ba	2118	586
4. elemi iskolába	4224	4097
összesen	9153	6057

A beiratkozottak közül debrecen születési és lakos

	fiu	leány
1. az akadémián	60	—
2. középiskolában	1599	908
3. népiskolában	4224	4097
összesen	5883	5005

Debrecen város költségvetésszerűleg évenként 235.782 korona 57 fillérral segítvezi az iskolákat.

Ebből a segélyből, ha az összes létszáma osztjuk szét esik egy-egy növendékre 15,50 korona.

Ha csak a debreceni illetőségűeket vesszük, akiknek száma 10888, akkor egy-egy növendékre 21,6 korona esik.

A 235.782 korona 57 fillérből közép- és felső oktatásra esik 127.472 korona, elemi oktatásra az épületek értékének és az 1906 óta befektetett összegnek értékét 5%-kal véve föl: 108.310 korona és 67.500 korona, együtt 175.810 korona.

Igy a 2567 debreceni illetőségű felsőbb tanulóra esik egyenként 49 korona 06 fillér.

A 8321 debreceni elemi iskolásra egyenként 21 korona 11 fillér.

Ezenkívül a város több iskolának helyiséget és valamennyinek fűtést, néhanynak világítást ad.

EGYESÜLET.

— A székely kongresszuson résztvevők tisztelettel értesítnek, hogy a kiránduló társaság nagyobb része, az egész éjszakai utazást elkerülendő, e hó 24-én szombaton a reggeli 957. gyorsvonattal utazik Csikszere-dára. A vasuti menetiegy Csikszere-dáig váltandó, az utazás azonban szombaton csak Marosvásárhelyig tart, amennyiben ott meg lehet hálni s a másnap d. e. 11 óraker történő elutazásig Marosvásárhely nevezetességei: a Bém szobra, a haidan zenélő kut, a híres Teleki-könyvtár, az ui városház stb. megtekinthető. Kiszállásnál a vasuti menetiegy érvényesítendő. Vasárnap 25-én a tovább utazás a Maros kies és regényes völgyében s maid az Olt medre mellett, a résztvevők nagyvokasága társaságában történik. Csikszere-dára, a kongresszus helyére d. u. 6 óraker érkezik a vonat. Elhelyezésről, a kiránduláson való részvételtől gondoskodás történt. A visszautazás Erdély délnyugati részén. Brassón, Fogarason, Nagyszebenen át történik. Ezen az egy köruton maidnem egész Erdély meg szemlélhet: Tusnád fürdőből kedvező idő esetében szép kirándulásokban lesz a társaságnak része.

Egy debreczeni urinó tragédiája

Koszorus Kálmánné halála

Megrendítő csapás érte ma a Koszorus és Fazekas-családokat. Ma hajnalban meghalt Koszorus Kálmánné született Fazekas Ilona.

A 39 éves asszony egy balesetnek lett áldozata, amely vele mult hó elején Feketehegy fürdőn történt. Akkor hirt is adtunk erről a szerencsétlenségről, amely azonban csak igen súlyosnak, de nem halálos kimenetűnek látszott.

Koszorus Kálmánné julius hó elején ment Feketehegyre fürdőbe. A fürdő-vendégekkel együtt Koszorusné is kiránduláson volt, amelyről egy személyszállító postaautomobilon tértek vissza.

Ezt az Igló—Merény közt közlekedő postaautomobilt julius 11-én baleset érte, amelynél Koszorus Kálmánné súlyosan megsebesült. Ugyanis, amint az utomobil egy emelkedésen át akart haladni, ép a féluton a gépkocsi bal hátsó kerekén lévő hajtólánc elszakadt s mivel a vezető sem a kéz, sem a lábfekezővel a gépet megfékezni nem tudta, az automobil nagy súlyánál fogva visszafelé csuszott. Az országut és fürdőt keresztezésénél azonban egy hatalmas jegenyefához ütdődött oly erővel, hogy az autó bal hátsó fele teljesen összetört. Az utasoknak ez még szerencséje volt, mert így a felborulástól megszabadultak.

Tizennégyen ültek akkor a vezetővel együtt a gépkocsiban, nagyrészt feketehegyi fürdővendégek, kik kirándulásairól tértek haza.

A heves rázkódtatásban csak Koszorus Kálmánné debreceni fürdővendég sebesült meg. Bal lábaszárán a bokaizület felett csonttörést szenvedett. Az orvos azonnal megvizsgálta és gyógykezelés alá vette az urinót, de a sebesülést már akkor oly súlyosnak látta az orvos, hogy azt mondta: véleménye szerint csak két hónapon belül fog felépülni.

Ugy látszik azonban a szerencsétlenség sokkal súlyosabb következményekkel járt, valószínűen belső sérüléseket is szenvedett a szerencsétlen urinó, aki azóta folytonosan szenvedett és súlyos beteg volt. Megmenteni nem lehetett s ma hajnalban a halál váltotta meg szenvedéseitől.

Haláláról, amely széles körben mély részvételt keltett a család a következő gyászjelentést adta ki:

A legmélyebb fájdalom érzetétől lesújtva tudatiuk, szeretett feleségem, édes jó anyánk, gyermekünk, menyem, testvérünk, sógornón és jó rokonunk Koszorus Kálmánné Fazekas Ilona áldásos életének 39. boldog házasságának 19-ik évében 5 heti súlyos szenvedés után folyó hó 19-én reggeli fél 3 óraker történt elhunytát. Kedves halottunk földi részeit folyó augusztus hó 20-án, kedden délután 3 óraker fogjuk a Mester-utca 25. számú házunktól a nagytemplomban tartandó ima után a Hatvan-utcai temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Debrecen, 1912. évi augusztus hó 19-én. Áldás és béke drága hamvaira! Bánatos férje: Koszorus Kálmán. Gyermekei: Aranka és Lajos. Szülei: id. Fazekas Gábor és neje Péter

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF

posztóhereskodónél, Debrecen, Róssuth-u 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

Klára. Anyósa: özv. Koszorus Laiosné Kis Juliánna. Testvérei: Fazekas Imre neijével Kövér Juliánával és leányuk, Fazekas Antal neijével Drén Zsuzsánnával és gyermekeik, ifj. Fazekas Gábor. Sógora: Koszorus Ferenc neijével Tóth Katalinnal és gyermekeik, Nagynénje: özv. Fazekas Gáborné Kövér Katalin. A többi rokon nevében is. A temetést özv. Dankó Béláné és Ekli József intézte rendezte.

Halál gondatlanságból

Egy gyermek és egy elmebeteg

Meghalt egy gyermek és egy gyógvulásban levő elmebeteg. látszólag a véletlen okozta baleset folytán, valójában azonban oly foku gondatlanságból következett, melyért ha nem is lehet felelőssé tenni valakit, de annak megelőzésével két ember halálát lehetett volna elkerülni.

Egyik esetben egy anya hagyta magára hat éves gyermekét, aki annak dacára, hogy édesanyja figyelmeztette, ne menjen a tűz köré, pákosságból áldozata lett a lobogó lángoknak. A másik esetben pedig a kórházi ápolónő volt vigyázatlan, aki szobáia airtait nyitvatartotta, úgy hogy oda egy gyógvulásban levő elmebeteg besurrant, aki egy üveg tartalmát felhajtva, félóra mulva meghalt.

Mindkét eset a felületesség jellemző megnyilvánulását tartalmazza, ami ha büntető uton nem is alkalmas megtorlásra, de feltétlenül óvatosságra és elővigyázatra kell, hogy serkentsen mindenkit hasonló helyzetekben. Ha az anya nem bíz ki fia értelmében s mikor a tűz melől távozik, a gyermeket is magával viszi, bizony ma is él Haidunánason Molnár Miklós 6 éves kisfiu. Amint Nagy Laiosné gyógvulásban levő elmebeteg is vissza lehetett volna adni családjának, ha a debreceni kórház elmeegógyászati osztályán az ápoló zárva tartotta volna a szobáit, nehogy oda valamelyik intézeti ápoló belopózhasson. Tehát mindkét esetben elkerülhető lett volna a haláleset. Mely hogy mégis bekövetkezett, abban nagy felelősséggel tartozik önmagának anyja és ápoló.

Molnár Miklós esete a következő:

A hat éves kisgyermek szülei a haidunánási tanyában lakott, Julius hó 30-án anyja szabadhelyen készítette a családnak az ebédet, miközben a gyermek a tüzhely körül ugrándozott. Az anyának valami okból távoznia kellett a tűz mellől s ezért a gyermeket figyelmeztette, nehogy közel menjen a lángokhoz, melyek esetleg ruháit felgyújtják. Am a gyermek — talán éppen a figyelmeztető szó ellenére — nem hallgatott édesanyjára s mikor az távozott, a tüzhöz került. Pusztán mindig hullámszik a levegő és állandó a légáramlat. Így aztán a szél a lángokat a fiu felé vágta, belekapott annak ruháiba s olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy tegnap éjjel behalt sebeibe.

Nagy Laiosné szül. Csőreg Róza debreceni kórházi ápoló pedig az elmeegógyászati osztály női betege volt. Mint gyógvulófélben levő szabadon tett-vett, valószínűleg segédkezett is az ápolónő körül. Így nem volt nehéz bejutnia egyik ápoló szobáiba, ahol egy rejtett helyen egy üveget talált. Ugy látzik, azt hitte pálinka, felhajtotta az üveget, melyben tisztításra szánt folyadék volt s hiába volt minden orvosi kezelés, egy félóra mulva halott volt.

A debreceni kir. ügyvédség mindkét esetben kiadta a temetési engedélyt, de valószínű hogy gondatlanság miatt is megindítja az eljárást mind a két esetben.

IRODALOM

A radnai kriptában

*Derűs, virágos meleg nyárbán
a zárjai kriptában jártam.
Izzó boltja után az égnek
gyönyörét érzem a sötétnek.*

*A nyirkos, dohos rut sötétbe,
lelkem, mintha lágy szárny földné be,
mintha szeliden sirba ázna
a halálangyal selymes szárnya.*

*Szövétnék pislog a kriptában,
körötte pici fényvirág van
s egy kőlapon írást világít:
— Feledj el itt, minden világit! ..*

*Nem kell nekem kriptába mennem
hogy a világot elfeledjem.
Nem látok én kint se világot
se nyarat, se nyiló virágot.*

*Tán ki se menjek többé napra?
Ez nekem való, ez a kamra.
Óh tartsatok itt sötét szárnyak —
Odakint vakon minek járjak?*

VÉRTESY GYULA.

SZINÉSZBŐL VENDÉGLŐS

SZATHMÁRY ÁRPAD ÁTVESZI A GYULAI „POLGÁRI“-VENDÉGLŐT

Szathmáry Árpád a népszerű „Szatyi“, aki Debrecenben mint kitűnő komikus működött és szerzett elismerést a Szathmáryakban hagyományosan örökölt színművészi névnek és tehetségnek, hir szerint elhagyja a színészet tövises tereit és áttér a sokkal prózaibb, de annál realisabb vendéglősi pályára, ahol bizonyára rendes szép sikereken lesz része, sikereken, amit aprópénzre is fölválthat s valószínűleg nagyobb biztosítékot szerezhet vele jövőjére, mint amely a tapsok és töviseken gyümölcsöző szinpadai sikerek révén módjában állhatott volna.

Szathmárynak régi vágya, hogy realisabb megélhetési forrás után nézzen. Azt könnyű volt belátni, hogy a komikus pályagyér babéron kívül csak csalódásikat termel. Ezért nagyszerű érzékkel a vendéglősi pályára gondolt, az egyedüli foglalkozásramellyel még vagyont lehet szerezni. De nemcsak ilyen prózai okok vezérelték Szatyit, amikor éppen a vendéglősi pályára lép. Ő már régebben is foglalkozott gyomrok kielégítésével.

A telen, amikor Szegeden játszott, közös konyhát nyitott. Őt-hat színésszel összeállott és háztartást vezettek. Szatyi főzött. Azt mondják, hogy a gyomrokra éppen olyan nagy hatást tud gyakorolni, mint a közönség nevető idegeire.

Már ekkor emlegette Szatyit, hogy sokkal jobb foglalkozás az etetés mint a szinpadon való humorizálás. Gyulán azután végképen megérlelődött a szándéka. A Polgári-vendéglőben étkeztek a színészek.

A vendéglőben étkező tisztekkal, hivatalnokokkal és más vendégekkel hívös spricerek árnyékában nagyon összebarátkozott

Szatyi s az utolsó napokban azzal a komoly ajánlattal lepte meg a vendéglő tulajdonosát, hogy ő hajlandó átvenni a Polgári-vendéglőt.

Az alkü megtörtént és amikor a színészek elszéledtek, Szatyit ott maradt Gyulán és még ma is ott spricerezik minden áldott napon a Polgáriiban. Ezuttal azonban már nem mint vendég, hanem mint népszerű vendéglő-tulajdonos, aki nemcsak kitűnő étel-ekkel és italokkal látja el a kisváros uriközönséget, hanem szórakozásukról is gondoskodik, lévén „Szatyi“ a vidék egyik legjobb adomázója.

A szegedi szinársulat pedig egyik legértékesebb tagját veszítette a jókedvű, öreg bohémfiuban.

Botrány egy temetésen

Inzultált minorita pap

Aradról táviratozzák a következőket: Tegnap egy temetésen mélyen felháborító botrányt idézett elő egy minorita pap kvalifikálhatatlan viselkedésével. Lőrinczy Józsefnek hívják a tegnapi kinos botrány hőst. Neki kellett kimennie a Lövész-u. 4. sz. alatti gvásházhoz, ahol Kerekes József 20 éves villanyműszerész holtteste volt fel ravatalozva.

A tisztelendő ur közömbös gvorsasággal elhadarta a mondanivalóit s aztán magához intette Varga Laiost, a „Kegvelet“ temetésrendezőjét és felhívta, hogy mondja meg a szülőknek, ha azt akariák, hogy a gvászmenettel menjen a legközelebbi utat válasszák.

A temetésrendező odament az elhunyt fiatal ember apáához. Kerekes János iparoshoz s közölte vele a lelkész üzenetét. Hiába volt az öreg ember rimánkodása, Lőrinczy kereken kijelentette:

— Sajnálom, én nem megyek a menetel. Ha maguknak annvira tetszik a Bélatér, menienek arra, s én maid a hidnál megvárom a halottat, hogy beszenteljem.

Az öregembert annvira fölizgatta a lelkész durva magaviselete, hogy az arcát elöntötte a vér s remegve kiáltotta:

— Jól van, ne ijöjön velünk, de akkor takarodjék is innen, mert leütöm.

A pap kocsiira ült s odaszólt a gvászolókhöz:

— Maid a pécskai uton megvárom a temetést.

Ezzel elhajatott s otthagya a gvászmenetet. Azok a férfiak és asszonyok, akik egybegyültek a halottas háznál, felháborodva, izgatottan tárgyalták Lőrinczy lelkész sértő eljárást s később annvira izzó lett a hangulat, a gvászoló közönség között, hogy többen elhatározták: megverik a papot.

A gvászmenet tényleg a Béla-téren keresztül jutott a temetőbe vezető Pécskai-utra. Az automobil gvár közelében feltűnt a lelkész kocsija. A gvászolók tömegéből ekkor kivált özv. Ambrus Gáborné s a kocsihoz sietett. Amikor odaért, rákiáltott a papra:

— Takarodjék innen, mert agvonverjük.

— Engem nem bánthatnak, — mert én az istenszolgáia vagvok, — felelte nyugodtságot szinelve Lőrinczy.

Egynehány asszony erre botokkal, esernyőkkel a pap ellen támadt, aki hirtelen kocsiiba ült és elmenekült. Az asszonyok azonban fölmentek az aradi minorita rendházba s panaszt tettek a házfőnöknel, aki nvomban más papot küldött ki a temetésre. Lőrinczynek pedig rögtön el kellett utaznia Aradról Szegedre.

Legfinomabb angol hönig gyapjuszövetek legolcsóbban a Posztóáruházban Hatvan-u. 5. sz. Szabott árak. szerezhetők be. Pontos kiszolgálás.

HIREK

*

— **A Debreceni Független Ujság** legközelebbi száma az István-napi törvényes munkaszünet miatt szerdán a rendes időben jelenik meg.

— **A király születése napja.** Az egész országban nagy ünnepséggel és fénnel folyt le a király születése napjának megünneplése. Debrecenben valamennyi vallásfelekezet templomában ünnepi istentisztelet volt, amelken a Debrecenben állomásozó csapatok tisztikara, a városi és állami hivatalok vezetői is ünnepi díszben vettek részt.

— **Samassa bíboros haldoklik.** Egerből táviratozzák: Samassa egri bíboros-érsek állapota állandóan és változatlanul válságos. Ma a pápa bécsi nunciusa révén ismét táviratot küldött az érsekhez, amelyben kéri az istent, hogy Samassa fölépüljön.

— **Füredi József temetése.** Tegnap délután volt Füredi József zenetanár és hegedűművész temetése óriási részvét mellett. Nagy művészetének, kedves, rokonszenves személyének tisztelői rendkívül nagy számban jelentek meg a temetésén, hogy utolsó útjára kísérik az oly hirtelen elhunyt, tragikus végű művész koporsóját. Volt és mostani tanítványai majdnem teljes számban, a zene- és tagjai, a debreceni zenevilág emberei mély részvéttel meghatottan kísérték a gvászkozsít. A háznál Krausz Vilmos dr. főrabbi mondott meghatározó szép imát. Igen sokan táviratban, levélben fejezték ki részvéteiket.

— **Háborús izgalmak.** Belgrádból táviratozzák: Óriási izgalmat és nyugtalanságot keltett Belgrádban az a hír, hogy az osztrák-magyar csapatok megszállták a Pozserovác mellett fekvő Dubravica szigetet. A bécsi külügyminiszteriumban tagadják a megszállás tényleg és azt mondják, hogy a csapatok a magyar tulajdonban levő Temes szigeten gyakorlatoznak s megszállás nincs. A cáfolat nem csillapította le az izgalmakat, mert a két sziget alig 4—5 kilométerre van egymástól.

— **Munkapárti beszámoló.** A munkapárt több tagja legközelebbi beszámolóit mond kerületében. Augusztus 20-án Kende Péter, 22-én Kálmán Gusztáv kereskedelmi államtitkár, 25-én Jankovich Béla képviselőházi alelnök, Lukács György, Jákó Géza, Magyar Károly és Kállay Tamás mennek kerületükbe. Szeptember elsején Zsilinszky Mihály, Antal Géza és Szász János tartanak beszámolókat.

— **Bajok a vízvezeték építése körül.** Megemlékeztünk már arról a lehetetlen állapotról, hogy az osztrák-magyar vascsőkartel megtagadta szerződési kötelezettsége ellenére a kikötött sulvu vízvezeték vascsővek szállítását s a vállalkozónak könnyebb rak-táron lévő csöveket akar adni, amennyiben pedig ezeket nem fogadja el, egyéb méretű csöveket sem ad. A tanács utasítására a vállalkozó német gyárraktól akart csöveket beszerezni, de ez nem sikerült. Most azután odafeleltek a dolgok, hogy semmiféle csőre sem lévén a vállalkozónak a munkákat meg kellett szüntetni s a csőfektést abbahagyni. A tanács ma nagy főhíborodással tárgyalta a dolgot, de tehetetlenül áll a kartel pressziójával szemben úgy, hogy az építésvezetőség már is kijelentette, hogy ha hamarosan a kérdés el nem intéződik s el nem fogadják a könnyebb csöveket, amelyek ellen műszakilag kifogást tenni nem lehet, akkor a vízvezeték jövőre sem lesz készen, mert a kartel a készenlében lévő vascsöveket is eladja. A tanács sürgős fölterjesztést intéz a miniszterhez, hogy külföldi csövek szállítását engedje meg és tegye lehetővé, vagy arra adjon engedélyt, hogy a könnyebb csöveket is elfogadhassák. Addig azonban a csőfektetés szünetel.

— **Szabadság után.** Dr. Bruckner Ernő máv. felügyelő, az üzletvezetőség tiszti főorvosa, nyári szabadságát befejezve, haza érkezett s hivatalát ismét elfoglalta, valamint magán orvosi gyakorlatát is újból megkezdte.

— **Civódó házaspár.** Szabó Károly Kölcsey-utcai lakos ittas állapotban összeverekedett a feleségével, aki hogy férje megütni ne tudja, kést kapott a kezébe s ezzel a férje felé vágott. A kés éle a férfi kezefejét érte, melyen jelentékeny sebet eített. Beszállították a kózkórházba.

— **Véres kardpárbai.** Említettük már-marosszigeti táviratunk jelentése folytán, hogy Ibrányi György rendőrkapitány és Jurka Flávius tb. szolgabíró véres kardpárbait vívtak, amelyben Jurka keresztülmetszette Ibrányi mindkét arcát. A párbai vasárnap történt s azóta Ibrányi betegen fekszik. Enni nem tud s így mesterségesen táplálják s félt, hogy szenvedett sérülései következtében egyik szemévilágát is elveszíti.

— **Szöke Szakál vendégiátéka.** Az a meglepő siker, mely Szöke Szakál, a kiváló humorista és előadó művész felléptét kíséri estéről-estére, arra bírta Szücs Laci igazgatót, hogy a Bikában vendégiátékát két nappal meghosszabbítsa. Felhő Rózsi a debreceni közönség egykor ünneplott primadonnája is fellép a további napokban új számaival s az egész együttes új műsorával. Így a ieles társaság csütörtökön látszik utolsót Debrecenben.

— **A Charles-cirkusz.** Európa legnagyobb szabású vándorcirkusza, amely minden ízében magán hordja a modern izlés bélévét, meghódítva Európa nagyobb városainak közönségét, a nyár folyamán Magyarországon nagyobb városokban tartja vendégiátékait s tervezett körútjában néhány napra városunkba érkezik. Ez egyszerű bejelentés teljesen elég arra, hogy városunk közönségének a legszenzációsabb hírrel szolgáljunk. Ismerve a Charles cirkusz hatalmas méreteit, nyugodtan állíthatjuk, hogy Európában ehez hasonló vállalkozás nincs. Eltekintve a sablonos cirkuszoktól, melyek városunkban eddig megfordultak, még a legnagyobb vállalkozások sem hasonlíthatók a Charles cirkusz arányaihoz. — s ha a művészi izlést és modern haladást vesszük, azt látjuk, hogy nemcsak Európában, hanem az egész földkerekségén sincsen ehez hasonló vállalkozás. Megérősítheti szavaink igazságát ama tény, hogy a világszerte legelőkelőbb képviselői dícsérettel telt recenzióinkban elismerik azt, hogy a Charles cirkusz az egyedüli, amely örökre feledhetetlen estéket szerzett mindazoknak, akik e hatalmas vállalat művészileg haladó izléssel összeállított műsorát végignézték. Saját külön vonatot beláthatatlan hosszú kocsisora viszi városról-városra e vállalatot, amelynek igazgatója nem elégszik meg az- zal, hogy a saját érdekét tekintve elsőnek, hanem arra törekszik, hogy elsősorban a közönség igényeit elégítse ki. Cirkusz és állatkert. És az állatok is mind művészek. Legelső helyen említjük a 6 vadon befogott királytygrist, melyeket H. Wagner cowboy demeur szelidített, — továbbá a 26 darabból álló berber himoroszlán csoportja, melyeket Charles igazgatója idomított. Az igazgató tulajdonos kedélyes igazságos és esetenül kedves zsonglőr fókái is mind művészek. Hét elefánt, tevék, lámák, zebra, antilopok, zebuk, maimok, kutvák, nemesvéri fialovak mutatványai teszik érdekessé a műsort. Hírneves artisták különböző külön, mutatványaiban gyönyörködhetünk. Az eredeti marokkói arabok merész ugrásai s gyönyörű látványt nyújtó ugró együttese valamint piramis mutatványok, — továbbá a kínai artisták ekszcentrikus — és confakrobatái, — ugyszintén az indiai fakirok szemfényvesztő produkciói elégítenek ki minden igényt, minden izlést. Merész lovasok bravurjai, elegáns iskolalovások gracióz mutatványai egészítik ki a műsort. Ilven gárdával indult utnak Charles igazgató, s európai utjában mindenütt dícséret kísérté és remélik, hogy városunk közönségének is minden igényét, izlését ki fogja elégíteni. Felhívjuk a közönség figyelmét arra a körülményre, hogy e vállalat nem hasonlítható össze egyetlen európai cirkusszal sem, mert Charles cirkusza az egyedüli izléses, előkelő, modern cirkusz egész Európában.

— **Művész-esték a Royal-diszteremben.** Varias Antal az országos híri nótázó fiú és Tóth Marcsa a legkedvesebb előadó művész nő szerdától kezdve vasárnapig esténként vendégszerepelnek a Royal-diszterem színpadán. Társaságukban vendégszerepelnek még a főváros több írónevű művészei is. A műsor kvalitása jóval felülmúlja az eddigieket, különösen Varias és Tóth Marcsa olyan kitűnő műsorral szerepelnek, melyet itt Debrecenben nem adtak elő. Belépődíjak 3—2 és 1 korona.

— **Játék a fegyverrel.** Csoma Lajos he-tes ma délelőtt Imre János halápi korcsmából disznókat haitott a közeli legelőre. Itt egy barátjával találkozott, akivel beszédbe ereszkedett s csakhamar ennek pisztolvát kezdte babrálgatni. A fegyver eközben el- sült s a szerencsétlen fiúnak a tenyerét furta keresztül. Behozták a debreceni kózkórházba, ahol ápolás alá vették.

— **Aki dögöt árul.** Kovács Lajosné Simonffy-utcai kisárus dögölt libahúst hozott forgalomba. Ezért a rendőrség 3 napi elzárásra, átváltoztatható 50 korona fő és 50 korona mellékbüntetéssel súította. Ami elég enyhe büntetésnek tekinthető ily esetben.

— **Bicskázó legények.** Vasárnap éjjel nagy muri volt Kiss Lajos debreceni vendég- lős Csapó-utcai vendéglőjében. Résztvettek azon Szigeti József 28 éves és Szigeti István 33 éves napszamosok is, akik a vendég- lőben tartózkodó két más evénnel össze- koccantak. Mikor a civódás verekedéssé fajult, amazok bicskát kaptak s Szigeti József a mellén, Szigeti István a hátán összeszur- kálták. Aztán pedig nyomtalanul ellillantak. Mind a két legényt a kórházban ápolják.

— **Csipkét.** harisnyát legolcsóban csak a Csipke Áruházban vásároljunk.

Ugyvédjelöltek és jogszigorlók érdeke

vizsgáik gyors letétele, mert a törvényben megállapított átmeneti idő mulik. — Minden perc felhasználható. — *Intézetünk ugyanezért a két nyári hónapban is szünet nélkül dolgozik.* — Egész nyáron tartanak azok a tanfolyamok, amelyek a szeptemberi szigorlatokra, alap- és államvizsgákra, a szeptember-novemberi ügyvédi vizsgákra készítik elő a jelölteket, — mint ez már országosan elismert és köz- tudomású szakértelemmel, lelkiismeretesen, alaposan és gyorsan. — A nyári tanfolyamok díja lényegesen redukált és mérsékelt. — A kereslet megcsappanása folytán az itteni megélhetési viszonyok is sokkal kedvezőbbek, mint évközben. A szigorlati követelmények szeptemberben még átlagosak. — De azután már az új rendszer köszönt be új tanárokkal, új terjedelmes tankönyvekkel, az anyag megkétszereződésével és a nívó szigorításával.

Ha szívén viseli sorsát, használja fel ezt a rend- kívül alkalmasan kínálkozó időt. Forduljon hozzánk évtizedes nívó és sikeres működésünkre alapított bizalommal. — Célszerű otthonkészülésre is igen alkalmas módot nyújtunk. A jegyzetek kölcsönadíja is rend- kívül jutányos a szünetidőben. Szóval az elmaradhatatlan sikernek minden biztosítékát csekély ellenértékért nyújtjuk.

Felvilágosítást díjmentesen adunk. Az ügyvédi vizsgára vonatkozó külön kiadványunkat díj- és portómentesen küldjük.

Dr. DOBÓ Jogi- és Ügyvédi Szeminárium
KOLOZSVÁR, Bolyai-ut 3. szám.

A bécsi, londoni és párizsi kiállításokon arany-
éremmel és oklevéllel tüntették ki
a Fáy-arczcrémet
Fáy-szappant
és Fáy-poudert
mint legjobb arczszépitő szert, melynek
használatától minden szep ó és m jfolt 3 nap
latt eltűnik! Ára 1—1 korona. Kapható a
készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszertárban
Kossuth utca 8. (a színház mellett).

Dr. Gergely Jenő ügyvéd

tisztelettel tudatja, hogy
Debrecenben, Piac-u. 70.
 sz. a. Dr. FREUND JENŐ
 tb. városi főügyész ural
 oo társulva oo
ügyvédi irodát nyitott.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	858
Osztrák hitel	652 25
szászalékos koronajáradék	87 35
Államvasút	715 50
Jelzálogbank	484 25
Rimamurányi	785 50
Salgótarjánai	765
Közúti vasút	768 50

Irányszat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 1/16 %, Berlin 4 % London 3 1/16 %

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) ébr. bizományos távirati jelentés	
Buda októberre	11 5
áprilisra	11 87
Róza októberre	9 55
Zab októberre	9 91
Tengeri 1912. év júl	9 45
augusztusra	9 20
Tengeri szept.	7 64
Tengeri májusra	

Készára változatlan.

Fizetéseképtelenség. A bécsi hitelezői véd-
 egyület a következő fizetéseképtelenséget je-
 lentli: Hoffmann János Uipécs. Szauer Péter
 Denta, Friedrich E. és Faszler M. Budapest.
 József-tér 9., Általános fogvasztási szövet-
 kezet Temesvár. Vasutasok fogvasztási szö-
 vetkezete Nagyszeben. Hercz Adolf utóda
 Losonc. Weisz Ferenc és fia Budapest. Nagy-
 korona-u. 3., Lövy és Perl Budapest. Anker-
 udvar.

Gyermekeknek és felnőtteknek.

semmi más szer, a hasmenésnek, a hányászekelésnek és a béburutnak.

A legkiválóbb tá szer-
 egésztesteknek és gyer-
 meknek, a fej ödésben
 visszamaradt gyerme-
 keknek minden korban.
 Elősegíti az izom- és
 csontképződést, megóv
 és elejét veszi, mint
 a bélburutnak.

Regény-csarnok.

*

A cloomberi titok.

Írta: CONAN DOYLE.

Fordította: Szebenyei József.

(Folytatás.)

Roppant nagy kinnal tudtam csak
 a köhögést visszafojtani, mert nagy ada-
 gokban szivtam be a port a tüdőmbe.

Csak azon csodálkozom, hogy meg nem
 örültem azon az éjszakán. Meg nem tenném
 még egvszer, ha Glasgowban polgármester
 lehetnék utána.

Lehetett úgy hainali két óra, vagy ta-
 lán egy kicsit több is és már éppen azt hit-
 tem, hogy mégsem fogok látni semmit —
 nem is sajnáltam volna valami nagyon —
 mikor egy hang ütötte meg a fülemet, amely
 tisztán csengett bele az éjszaka halálos
 csendjébe.

Már kérdezték máskor is tőlem, hogy
 milyen volt ez a hang, de úgy találom, hogy
 nagyon nehéz körülírni, vagy csak valami
 más hanghoz hasonlítani is, mert semmiféle
 más hanghoz nem hasonlít, amit eddig éle-
 temben hallottam.

Valami éles, csengő, csilingelő hang volt,
 mintha egy boros pohárnak a szélét verdes-

ték volna, de annál a hangnál élesebb és vé-
 konyabb volt és valami csattogás-féle is ve-
 gyült bele, mint mikor az esőcsepp a vízbe
 hull.

Félelmemben felültem a szőnvegek kö-
 zött, és minden erőmmel odafigyeltem, amer-
 ről a hang jött. Aztán minden elcsendesült
 megint, kivéve az óra tompa ketvegeése hal-
 latszott.

Aztán hirtelen megint élesen csengett a
 hang, élesebben még, mint az előbb és ez-
 uttal már a tábornok is hallhatta, mert hal-
 lottam a nyögését, mint mikor egy fáradt
 embert álmából hirtelen felriasztanak.

Felkelt az ágvából és valami zörgő han-
 got vettem ki, mintha öltözőkódéshez fogott
 volna és hamarosan a léptei zaiát is hallot-
 tam, amint fel-alá járkált a szobáiban.

Nem tartott soká, amíg ismét lefeküd-
 tem és magamra huztam a szőnveget. Min-
 den porcikám remegett a félelemtől, imád-
 koztam, elmondtam annyi imádságot, ameny-
 nyi csak eszembe jutott, de a szememet ál-
 landóan a tábornok szobájának az aitaíára
 szegeztem.

Hallottam a kilincs csikorgását és az aító
 hirtelen kinyílt.

A szobában világosság volt és láthattam
 annyit, hogy egy sor kard volt a falhoz tá-
 masztva, mikor a tábornok kilépett és be-
 csukta maga után az aítót. Éiiei öltözékben
 volt, vörös dohánysző-sanka a fején, a lábán
 pedig egy pár sarkatlan papucs, felhailó orral.

Első pillanatra az öltött eszembe, hogy
 talán álmában járkál, de amint közeledett
 felém, láttam a fényt a szemében, az arca pe-
 dig eltorzult vonásokat mutatott, mintha na-
 gyon kétségbe volna esve. A lelkemre mon-
 dom, most is megborzadok, ha arra a magas,
 szikár alakra gondolok, amint sárga arccal

csendesesen és némán vánszorgott végig a
 hosszú folyosón.

A lélekzetemet visszafojtva fekiidtem
 ott, amint közeledett felém, a szívemben az
 érverés is elállott, amint hirtelen megint elő-
 tört az az éles, sipító, csengő csingiling,
 amit már azelőtt hallottam volt.

Honnan jött az a hang, vagy mitől eredt,
 azt nem tudom és nem tudtam akkor sem.
 Lehet, hogy a tábornok idézte elő, de ez sem
 valószínű, mert a kezei mellette lógtak, mi-
 kor elhaladt előttem. Abból az irányból jött,
 az bizonyos, de úgy tetszett, mintha a feje
 fölött csengett volna, de valami rémes, ijesz-
 tő dolog volt, nyálasan csengő és össze-
 vissza hangzó, amiről épenséggel nem lehet-
 tett tudni, honnan ered.

A tábornok oda se hederített, hanem
 ment előre és hamarosan eltűnt a szemem
 elől. Egy pillanatot sem akartam elveszíteni.
 Kimásztam a rejtékhelyemről és visszasi-
 tettem a szobámba és ha a Vörös-tenger minden
 csodája járkált volna végig a folyosón, én
 a feimet ki nem dugtam volna többé ezer
 aranyért sem.

Nem szóltam senkinek egy szót sem a
 tapasztalataimról, de elhatároztam, hogy nem
 maradok egy percig sem Cloomberben to-
 vább.

Négy font egy hónapra jó fizetés, de nem
 elég arra, hogy megfizesse az ember lelki-
 nyugalmát, sőt a lelkét is elvesztheti ilven
 helyen az ember, mert ahol az ördög tanvá-
 zik, ott sohse lehet tudni, mi vár az emberre.
 Bár azt mondják, hogy a mindenható erősebb,
 mint az ördög, mégis sokkal okosabb nem
 kísérletezni ilven dolgokkal.

(Folvt. köv.)

Simonffy- utoza 55.	Ruhafestő.	Széchényi- utoza 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utoza 35.	Vegyitisztító.	Verbőczy- utoza 14.

**A Patai-utca 12. szám alatt levő csodaszép, minden kénye-
 lemmelellátott kis uri házamat eladom!, avagy jövő május
 1-től kezdve bérbeadom az egész udvarral! Villanyos közlekedés!
 A házban telefon! Villanyvilágítás! Fürdőszoba! Ritmó levegő!**

Miután jövő májustól kezdve olyan lakást vettem ki, ahol együtt lesz lakásom az
 irodámmal, elhatároztam magam arra, hogy kedves és barátságos kis házamat eladom
 potom árért, vagy pedig kiadom haszonbérbe.

**Odaadom most 17 ezer koronáért! Testverek között megér 25 30 ezer
 koronát, vagy pedig bérbeadom évi 1600 korona haszonbérért. Miután
 azonban udvarom pszkározza, termő szőlő és gyümölcsösök van b tele-
 pitve, sem szerést, sem baromfit tartani nem engedek.**

A Patai-utca a Csapó-utcai villanyos mentén, a Vilmos huszár-laktanya közvetlen
 közelében van, de közelebb a laktanyánál A villanyosról az Árpád-téri templom
 után következő Apaffy-utcai megállónál kell leszállani és a megállóhoz 4-ik ház
 (a Vilmos laktanya felé lefelé menve) már a Patai-utca sarka.

**A Patai-utca csatornázása és gyalogjárdával való burkolása már folya-
 matban van Debreczen sz kir. város Tanácsaúál.**

Teljesen új masszív téglapület, magában foglal egy négy szobás lakosztályt, óriási
 nagy télikonyhával, igen nagy spájzzal, verandával, pincével, előszoba és fürdőszo-
 bával. Van továbbá külön új téglapületben nyárikonyha-mosóház. Igen jó vizü
 szivattyus kut, szivó-nyomó, udvar locsolásra berendezve, külön tömlővel ellátva.
 Az egész udvar letéglázva, rózsákkal, vir gágyakkal és pa.kszobrokkal felszerelv.
 Külön gyümölcsös és termő szőlő. Külön tornaúdvár gyermekek részére, torna-
 szerekkel felszerelve. Minden elképzehető mellékhelyisé.

**A megvételhez a lehető legnagyobb fizetési kedvezményt nyújtom! És pedig:
 Van rajta 10 ezer korona bankteher. Az átvételnél fizetendő 5 ezer korona kész-
 pénz, a többit rajtahagyom, azt ráér a vevő bármikor megfizetni.**

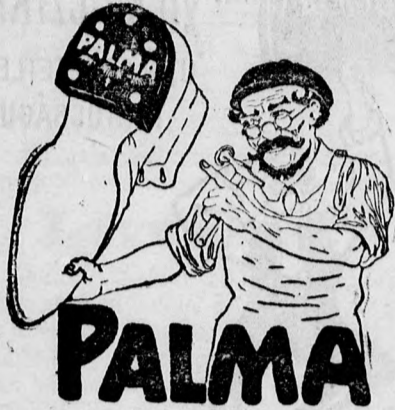
**Nagyon, de nagyon kevés átalakítással lehet nyerni két lakosztályt is,
 egy 4 szobás és egy 3 szobás, mellékhelyiségekkel.**

Nemcsak a lakásokban, hanem az udvarokon is villanyvilágítás van és pedig a pad-
 lásokon vezetve, Bergmann csövekben. Az egész lakás villanycsengővel felszerelve.
 Telefon bevezetve. Telefonszáma: 762. A lakásokban szellőztető készülék (ventilláció)
 és cserépkályhák. **Kérem a komoly érdeklődőket, hogy lehetőleg a délutáni
 órákban tekintsék meg!** Eladás esetén novemberre átadhatom.

Nagy Lajos hirdetésíróda tulajdonos.

A mesterdálnok . . . .

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járnai élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

kaucsuk sarok.

**Zománc,
öntött,
préselt és
festett**

felirati táblák

bármilyen nagyságban, ajtó- és kulcszámok, fiók címkék, zománcbetűk és számok, jelzőtáblák, öntött ajtószámok, öntött kulcsszámok, ajtóablak 4-5 koronáért, házzszámotablak olcsón megrendelhetők

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debreczen, Piacz-utca 49.

Minták megtekinthetők.
Költségtetés díjmentesen.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Sokan keresnek eladó házat a Libakertben, de ott eladó ház nincsen! Most van egy! Nagyon jutányos árért meg lehet most venni! Nagy telek! A körút megnyitásával ezen ház 3 utcának a sarka lesz! Tehát óriási jövője van!

Ezen ház és illetve telek 2 utcára nyulik, a Libakert-utca és a Viola-utcákra, a ház a Libakert-utcában van, házzzáma: 9. Viola-utcán pedig 10 a száma. Tulajdonosa Borsos István ur és neje, a mostani felmérés szerint 438 négyszögöl terület. Van rajta cserepes téglá épület, mely magában foglal két rendbeli lakást, mindegyik egy-egy szoba, külön konyhával és külön nyári-konyhával. Van még egy különálló cserepes épület, egy szoba és nyári konyhával. Van továbbá istálló 3 darab jószágra, eikülönített baromfiudvar, olyan nagy sertés-állal, melyben 20 darab sertés elfér kényelmesen, nagy veteményes kert, két jó vízű kuttal. Ára az egész mindenségnek 27 ezer koronára van feladva

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb házzszer a

Hollandi

Gyomorcseppek

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában Debreczenben.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

A Bánkon a legkitűnőbb buza-termő föld eladó! Tanyával! 35 katasztrális hold területű! Közel az iskolához! A halápi állomáshoz gyalog egy félóránnyira! Bánk III. számú tanya!

Tulajdonosa e kitűnő termőföldnek Soós Gábor ur és neje, székéren az ujlétei országuton kell menni, e tanya kinyulik az országuttra, menet balkézfelől A tanya-épület magában foglal 2 szobát, konyhával. Van továbbá egy nagy istálló 20 darab jószágra, egy lebetonirozott magtár, egy köllábas uj göré 400 métermázsa tengerire, sertéshizláló 60 darab sertésre, cséplőgépszin cseréptetővel fedve, nagy verem, jóvizű kut, gyümölcsfák stb. E tanya az iskolához gyalog egy félóránnyira van, ugyanannyira van a Halápi állomáshoz is.

Mindenféle ruhát, csipkefüggönyt, ágy- és asztalterítőt legszébben

fest, tisztít, mos és vasal

Ágytollat fertőtleníttve tisztít

H R A B É C Z Y E. G.

Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénnytársaság.

Üzár és főzlet:
SZÉCHENYI-UTCA 42. SZÁM.
Telefon 323.

Fióküzletek: Csapó-u. 30. Telefon
668. Hatvan u. 11. Telefon 578.
Miklós-u. 1. Telefon 1148. szám.

Felvételi telep:
Güick Ede utriátvarúháza.
Telefon 602.

Jó gép — jó termés!

Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár

r.t. Vargakert.

Páros és páratlan soru vetőgépek a legjobb kivitelben. Ékek, boronák, szecskavágók, répavágók, morzsolók, ültetők és egyéb gazdasági gépek. Már minden gazda ismeri!

Uj! Kombinált műtrágyaszóró vetőgépek. Uj!
Sorba vet és sorba trágyáz!

A technika legújabb találmánya. — Kérjen egyet próbára vételkötelezettség nélkül! — A kezelését a gazdáknak ingyen mutatjuk be. — Minden új és gyártmány nál jobb és szebb

Telefon 751.

Kérjen árjegyzéket.

Telefon 751.

Versenyképes árak!

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

E! jutányos árban akar vásárolni most a kedvező alkalom, mert most módomban van, hogy igen jutányos árban árulhassak.

1 mtr. gyapju delén kék szín is	96 fill.	1 „ lüszter minden szín	30 „
1 „ túll csipke kelme	94 „	1 „ selyem ujdonság	90 „
1 „ grenadin sima fehér is	72 „	1 „ csipke függöny	36 „
1 „ mosó delén egész uj minták	34 „	1 drb. fekete gloth alsó	2.06 „
1 „ zefir bluzra és ingre	34 „	1 „ finom ernyő	1.90 „

diszek, csipkék, szallagok, ruha szövetek, vásznak, sifonok, maradékok, rövid árak, ágygarnitúrák, szőnyegek, paplanok mind igen jutányos árban.

ifj. Molnár Lukács

Kossuth és Batthyányi-utca sarok, a színházzal szemben.

A t. vevőközönséggel tudatom, hogy az üzlet többszörösen nagyobbítva lesz s több új cikk lesz bevezetve ami eddig raktáron nem volt.

Tiszta agyagból készült szép piros
Cserép, fali téglá
és legszebb nyersfalazati és
kémény-tégla
csak a
Karczagi
agyagiparnál
Karczagon szereshető be.

Friedmann Sámuel
bádogos és vízvezeték-szerelő
:: **műhelyét áthelyezte** ::
József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol
mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Eladó értékesebb
uri házak
Debreczenben!
Alkalmi vételek!

A Csapó-utca 63. számú, óriási nagy telkű szép nagy családi uri ház! Üzlethelyiséggel és több rendbeli uri lakással. Tulajdonosa Tegdes Károly ur és neje.

Gyönyörű nagy uri ház! Végelent olcsó! A piac és vasút szájában! Vörösmarty-utca 24. számú ház!

Szép nagy utcai fronttal, négy rendbeli modern uri lakással, minden elképzelhető kényelmes mellékkeliségekkel, külön mosóház és házmesteri lakkkal. Az ára e gyönyörű uri háznak mindössze 60 ezer korona. Tulajdonosa Katona József ur és neje.

A Csapó-utca 68. számú nagy sarok ház! Van rajta kilőzési üzlet és vaskereskedés! Ára mindössze 40 ezer korona!

Tulajdonosa e háznak Papp Ferenc ur és neje

A József kir. herceg utca 17. számú háznak fele része! Ára 32 ezer 500 korona!

Tulajdonosa Szabó Antal ur, lakik Péterfia-u. 4. sz. és Majoros Béláné urnő, állami főgymnasiumi tanár neje, lakik: Szamosújvár.

Házak és házhelyek

a Kiszástelepen, a vámospécsi ut
közvetlen közelében előnyös fizetési
feltételek mellett

eladók.

Felvilágosítást nyújt a

Jelzálog és Hitelbank m. sz.
(Piacz-utca 30. sz., földszint),

hol az ingatlanokra megfelelő
kölcsön is kapható.

BUTOR!

Telephon 377. és 484. sz.

Modern asztalos és kárpitós butorok, lakberendezések, menyasszonyi kelengyék óriási választékban.

Varga József

Debreczen, Piac-utca 44. szám
az udvarban.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

A ragyóerdemű közönség szives tudomá-vára hozom, hogy **Simonffy-utca 1. számú városi bérházban**

üzletet nyitottam.

Raktáron tartok: posztó, gyapjuszövet, béléssarú, valamint a szabószághoz tartozó összes kellekeket, minden e szakmába vágó kellekek nálam **olcsó árért** beszerezhető. Aram olcsósága egy próba-vásárlásnál mindenkit meggyőz.

Számos pártfogásért esedezem. Maradok kiváló tisztelettel:

FELDHEIM SÁMUEL.

Ugyanott uri divat szabóság.

Ha a haja hullik

vagy pedig hajkorpaképződés miatt szenved, akkor használja bizalomteljesen a

Dr. Dralle-féle

Nyirfa-hajvizet

Az eredménnyel meg lesz elégedve.

Ára 2.50 és 5.— K. Kapható a gyógyszertárakban, drogériákban, illatszerkereskedésekben és jobb fodrászüzletekben.

Gyáros: **Georg Dralle**, Bodenbach a. E.

SALVATOR

GUMMI SARKÁK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN

TARTÓSSÁGU!

MINDENŐTY
KAPHATÓ.

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII/a.

Dombornyomásu

levélpapírok, névjegyek,
címkék, levélzáró-peccsétek
és díszes borítópapírok stb.

finom kivitelben kaphatók

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában

Debreczen, Piacz-utca 49.

Minták nagy választékban rendelkezésre állanak.

Budapesti Miniatur Fényképvállalat Debreceni Fiókja.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

Debreczenben, Piacz-utca 58. sz. a. létesített fióküzletet megnyitottuk,

melyben reggel 8 órától este 9 óráig **villanylány** mellett felvételeket eszközölünk a következő áron:

12 drb Miniatur fénykép	60 Fil.	1 drb Nagyboudoir kép (24x32)	1.50 K
12 „ Nagyminiatur fénykép	1.— K	1 „ Olajfestékkel szinezett nagy kép	3.— „
12 „ Levelezőlap	150 „		

Nagyítások bármily régi kép után, bármily nagyságban olcsón elvállaltatnak.

Dacára a rendkívül olcsó áraknak, a művészi és szép kivitelért szavatosságot vállalunk.

Szives pártfogást kér
a VÁLLALAT.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választélyegyet csatolni.

Levelezés.

Nősiülni óhajtok! Szelid lelkű, jobbmodu, magamnál nem idősebb, keresztvén hajadon ösmeretségét keresem, ki egy kis hivatalnok oldalán boldogan tudna élni. Pár 1000 korona készpénz hozomány megkívántatik. 35 éves, ref. szolid legény ember vagyok. Értesítést poste restante debreczeni főpostára kérem „Rokon lelkek” jelígre. s e lapban mindenkor jelezni kérem.

Gazdag brazíliai hölgy, serfőzdetulajdonosnő, egyedül álló fiatal gyermektelen özvegy, szép és derék, gyorsan házasságra lévne egészséges jellemes emberrel, akár vagyontalannal is. Fides, Berlin 18.

Fiatal, intelligens, gazdag ur leány vidéki gazdálkodó ismeretségét keresi. Irjanak „Huncut az ur” jelígre.

Azt a bájos kékruhás medikét, kit szombaton délután a villanyosnál lesegítettem, kérem az ismeretségét. Irjon levelet „Jó-gász” jelígre poste restante, főposta.

Gazdag 45 éves agglegénynek ki lenne őszinte, igaz, kitartó barátnője? Irjanak „Előkelő” jelígre a kiadóban.

Szakácsnét feleségül venne 24 éves ács iparos. Irjanak „Jó férj leszek” jelígre a főposta poste restante.

Betöltendő.

A Linoleum Áruházban felvétetik egy elárultó leány. Megkívántatik a kellő gyakorlat, jó írás, számolás.

Nyomdal tanulóknak két középiskolát végzett fiú felvétetik a kiadóhivatalban.

Férfi és női export cipésmunkások azonnali belépésre felvétetnek. Ajánlatok Klein I. és Társa cipőgyára Szatmár, Petőfi-utca 1. irandók.

Kereskedősegéd, ki a rövid, férfi, női divat és bazar árukban jártas felvétetik Schwarz M. L.-nél. Debreczen, Piac-u. 52.

Adás-vétel.

Deutsch-féle üzletek: Piac-utca 38., Hatvan-utca 8., Bethlen-utca 36., Péterfia-utca 42., Piac-utca 72. Előnyös kiszolgálás. legjobb áruk, olcsó árak.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre, Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saiat érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközözlön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkint meggyőz. Szíves pártfogást kér Klein Izsó, Csapó-u. 18.

Az összes fiú és leányiskolákban: Ref. collegium tanítóképző, kereskedelmi, polgári, real, kath. gymnasium, izr. polgári, Dóczy, Szeváts, stb. intézetekben használandó tankönyvek **féláron** kaphatók a **Harmathy** antiquariumban **Fűvészkert-u. 14.** püspöki palotához 5-ik ház. Rajzeszközök, rajztáblák, léniák, könyvherdők, írószerek leszállított áron.

Pénzét ne dobja ki senki tankönyv bevásárlásnál, hanem siessen a **Harmathy** antiquariumba **Fűvészkert-u. 14.** (Püspöki palotához 5-ik ház) ott az összes fiú és leányiskolai tankönyvek **féláron** kaphatók.

Hajduböszörményben 3 ház, udvar, a Vénkertben 700 négyszögöl gyümölcsös fákkal beültetett házhelyeknek való föld előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Van szerencsém értesíteni, hogy Rákay ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem s azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

Cigaretta- hüvelyek bámulatos olcsón kaphatók **Harmathynál** Fűvészkert-u. 14. Püspöki palotához 5-ik ház. Saját monogrammjával ellátott hüvelyt szivhat mindenki. Kapható Harmathynál.

AZ ONDÓDON 30 hold szántóföld jutányosn eladó vagy bérbe kiadó. **Értekezhetni Stern Egyháztér 14.**

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel **Falusi Károly** polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Az Ondódon 1 föld eladó vagy kiadó. A Látóképnél 1 tanya földdel együtt eladó vagy kiadó. **Értekezhetni Iskola-utca 8.**

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári áron kaphatók. **Vászon, kanavász, szövetek** soha nem létezett olcsóságban. **Kohn Hermann** utóda **Zempliner Arthur**. Hatvan-u. 17.

Eladó 15 hektoliter saját termésű, tisztán kezelt ó-borom. **Csató Ferencnél** Hajdusámsonban.

Debreczenben a Boldogfalvai-kertben 5100 négyszögöl, házhelyeknek való belsőség, — a Péczei-utcai 7. számú ház eladó. **Értekezhetni a kiadóhivatalban.**

Vamospéresen 40 hold föld tanyával, 7 hold szőlő gyümölcsösrel eladó. **Értekezhetni a kiadóban.**

Pult 8-9 méter hosszú, megvételre keresztek. Ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Gázcsillárokat megvételre keres dr. Eisler Mór ügyvéd. Miklós-utca 1.

Egy jömeneteli bodega, vendéglő és fűszerüzlet ital-é trafik-engedéllyel eladó, nyugalombavonulás miatt. **Értekezhetni Tar János** tulajdonossal Hajduszoboszlón, Bocskay-ut 274. szám alatt.

Lakás.

Kiadó szép utcai lakás villanyvilágítással, novemberre. **Eötvös-u. 35. sz.**

Különféle.

Cséplést vállalok, a gép azonnal huzatható. **Nagyváthy Ujvárosi-ut 5. szám.**

Welsz Ferencz gépüzemre beállatos műhelye **József kir. herceg-u. 7.** Telefon 10-90.

Az 1888. évben

Londoni kávé

néven bevezetett és előnyösen ismert **pótkávé-keverék**

a legizletesebb tejeskávét adja. Sok ezer elismerőlevél.

Egy 4 kilós bádogdoboz netto **K 9.60** postán bérmentve, az összes helyekre.

MAITI B., CAPODISTRIA.

Loew János ügyvéd-jelölt **Nagyszebenben**

a Sparcassánál, magyar gyermekeket teljes ellátásra felvesz. Neje csak németül beszél. Bővebbet dr. Medgyesiné (Bethlen utca 17. szám.)

Gyümölcs-és szőlőszállító KOSARAT

bármily mennyiségben legelőnyösebben szállít

Kosár Értékesítő Központ, Budapest, VI., Podmaniczky-u. 49. sz.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Ruhavásznak, Zephirek, Grenadinok, Batistok, Eponge :-: kelmék, Napernyők :-:

Óriási választékban!

Mint napsugárban

a rózsák, úgy fognak ragyogni a fehérneműk az üstben, ha félórással főzzük őket a

Persil

modern mosószerrel!

Vakító fehér ruhák!

Dörzsölés nélkül!

Kefe használata nélkül!

„PERSIL” dacára meglepő hatásának, sem kőrt, sem semmiféle kártékony anyagot nem tartalmaz, s erre nézve teljes szavatosság állaltatik.

Gyár: Voith Gottlieb, Wien, III/1.

:-: Mindenütt kapható! :-:

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

A gazdálkodás beszünetése miatt jutányos ártért eladó 26 köblös kitűnő minőségű szántó tanyaépületekkel!

25 ezer koronára van feladva!

A sámsoni köves uton kell menni, a sámsoni vasutvonalon levő **Dombostanya** állomáshoz gyalog egy jó negyedóra jársnyira, a Tornyostanya mellett van ez a tanya. Tulajdonosa Nyiregyházi Kiss Gábor ur, lakik Hadházon 236. számú házában Kitűnő minőségű szántó, most haszonbérbe van adva, van benne egy katasztrális hold szőlő és a következő épületek: A tanya-épület magában foglal 2 szobát és konyhát. Van továbbá egy 8 öles istálló, 4 öles göré, jó vizű kut. A tanya udvara léckerítéssel, az egész tanya pedig akáccal és árokkal van körükerítve.

Átköltözés miatt.

Különösen most az iskolai beiratkozás idején óriási raktárunkat apasztani

oo óhajtuk. oo
Posztó- és gyapjuszövet
áruinkat

felette olcsó árban

bocsájuk a vevőközönség rendelkezésére. — Ilyen jó alkalom olcsón vásárolhatni ritkán o kínálkozik. **Csak rövid ideig tart.** o

Nagy választék női készítményekben.

Maradékok különösen olcsón.

Domán és Kurz

Debreczen, Kossuth-utca 3,
az Első Debreczeni Takarékpénztár
régli épületében. oo

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-u. 13.

Eladó 12 köblös kitűnő buzatermő föld a Halápon! Az állomáshoz gyalog egy félóránnyira! Az iskola közvetlen közelében! Épület nincs rajta!

Ez a 12 köblös kitűnő minőségű föld a Halápon, a Polgári József ur tanyájával szomszédos. Kocsin a Vámospécsi országúton kell menni és az állomásnál kell letérni, ott van mindjárt. Jóvizű kut van rajta. Tulajdonosa Soós Gábor ur és neje, akik egy félóránnyira levő Bánk 111. számú tanyájukon laknak. Köblösse 450 forintba van feladva.

Eladó állványpalló.

Mintegy 1200 darab felsőmagyarországi eredetű, egyszer használt

palló

különféle hosszban 1 $\frac{1}{2}$ és 2" vastagságban, egészben eladó. Ara köbméterenként 32 korona. Helyben megtekinthető. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Idény előrehaladottsága miatt

leszállított olcsó árak.

Halmágyinál

DEBRECZEN, Piacz-utca, a főpostával szemben.

Lüszterköpenyek, Uti felöltők, Selyempaletók,
:- Aljak, Bluzok, Pongyolák és Ruhák :-

Costümök minden árban.

CHARLES CIRKUSZ

CHUNG SIHI

kinai csoport. Zsonglőr, Eszkamotőr, copfakrobata csoport.

Eredeti indiai fakirok
Abdul Mea főfakir vezetésével.

Európa legszebb, legnagyobb, legfényesebb,
legelőkelőbb, legizlésebb vándorcirkusza

Debreczenben a Széchenyi-téren

6500 nézőt magába fogadó óriási sátorban

CHARLES

igazgató hét
drb csodaszép

jegesmedvéje.

Megnyitó előadás szerdán aug. 28-án este 8 órakor.

A 3 és fél órás előadás műsorának legszenzációsabb száma!
Miss Charles 17 berber oroszlánnal

Egyedülálló dresszura. — Az állatdomitás csodája.
Hat vadonbefogott bengáli királytigris.
Wagner h. cowboy idomító elővezetésében.

CHARLES igazgató csodásan idomított féka csoportja.

Eredeti tripoliszi arabok. A világ legjobb ugrói és pyramis akrobatái.

Hat csodaelefánt. — Az elefánt idomítás legmagasabb fok. — Fernandó ur elővezetésében.

Idomított szobák s szobroidok. Páratlan a maga nemében. A legnehezebb idomítás.

Lovas jelenetek: Mr. BENOIT szabad idomításai. — A világhírű **COOKE HUBERT** csoport lovas sport jelenete. — **Cowboyok, indiánok bravuros lovasmutatványai.**

Nemzetközi hírneves artisták. Lovas zsonglőrök, akrobaták, Augusztok, bohócok stb.

Megnyitó előadás Debreczenben szerdán aug. 28-án este 8-kor.